

บทที่ 3

การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตของฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน

ในการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนของฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่าง เกษตรกรผู้ทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานซึ่งประกอบอยู่ในจังหวัดปทุมธานี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตท้องที่อำเภอลำลูกกา เพราะเป็นอำเภอที่มีการทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานมากที่สุด ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้ใช้ข้อมูลปีการผลิต 2529 ดังนั้น จึงได้สรุปสภาพทั่วไปของท้องที่อำเภอลำลูกกาพอเป็นสังเขป ดังนี้ (ภาพที่ 3.1)

สภาพทั่วไปของท้องที่ที่ทำการศึกษา

ที่ตั้ง

จังหวัดปทุมธานี แบ่งลักษณะการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอสามโคก อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอธัญบุรี อำเภอลองหลวง อำเภอหนองเสือ และอำเภอลำลูกกา สำหรับอำเภอลำลูกกานั้น ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดปทุมธานี ที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ ณ ตำบลลำลูกกา โดยมีทางหลวงแผ่นดินสายพหลโยธิน-ลำลูกกาผ่าน และมีลำคลองสายทกวาไหลผ่าน ระยะทางจากศาลากลางจังหวัดปทุมธานีถึงที่ว่าการอำเภอลำลูกกาประมาณ 40 กิโลเมตร

ประชากรและพื้นที่

อำเภอลำลูกกามีประชากรจำนวน 69,307 คน (สถิติเดือนธันวาคม 2529) พื้นที่ทั้งหมดประมาณ 296,541 ตารางกิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อกับท้องที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ

ติดกับอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

ทิศตะวันออก

ติดกับอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก และอำเภอบางน้ำเปรี้ยว

จังหวัดฉะเชิงเทรา

ทิศตะวันตก ติดกับอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
 ทิศใต้ ติดกับอำเภอบางเขน อำเภอมีนบุรี อำเภอหนองจอก
 กรุงเทพมหานคร

ภูมิประเทศ

โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม อยู่ในเขตชลประทานหลวง พื้นที่ดินเป็นดินเหนียว เหมาะแก่การทำนา ทำสวนและปลูกพืชผักต่าง ๆ มีน้ำอุดมสมบูรณ์ตลอดปี อำเภอไม่มีลำน้ำธรรมชาติไหลผ่าน มีแต่คลองขุดของกรมชลประทาน ลำคลองที่สำคัญ คือ "คลองหกวาสายล่าง" โดยเริ่มตั้งแต่คลองซอยที่ 2 ตำบลคูคต เป็นคลองขุดตรงไปยังทิศตะวันออกผ่านตำบลคูคต ตำบลลาดสวาย ตำบลมีนคำพร้อย ตำบลลำลูกกา ผ่านที่ว่าการอำเภอลำลูกกา ตำบลมีนทองกลาง และตำบลลำไทร ถึงสุขาภิบาลฉิมพลี ตำบลบางน้ำเปรี้ยว ประตูน้ำสมบูรณ์และไปบรรจบแม่น้ำโยธารวมระยะทางประมาณ 40 กิโลเมตร นอกจากคลองหกวาสายล่างดังกล่าวแล้ว ยังมีคลองซอยต่าง ๆ ในเขตอำเภอลำลูกกาจำนวน 14 คลองซอย เริ่มตั้งแต่คลองซอยที่ 1 ตำบลคูคตถึงคลองซอยที่ 14 ตำบลลำไทร เป็นคลองเชื่อมต่อระหว่างคลองหกวาสายล่างกับคลองประจักษ์คีรีรังสิต คลองซอยดังกล่าวแต่ละคลองมีระยะห่างกันประมาณ 2,400 เมตร

การปกครอง

อำเภอลำลูกกาแบ่งการปกครองออกเป็น 7 ตำบล ได้แก่ ตำบลคูคต ตำบลลาดสวาย ตำบลมีนคำพร้อย ตำบลลำลูกกา ตำบลมีนทองกลาง ตำบลลำไทร และตำบลมีนคอไทร

ต้นทุนการทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน

จากการสำรวจการทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานใน เขตท้องที่อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานีพบว่า เกษตรกรนิยมเลี้ยงไก่เป็นอาชีพหลัก ส่วนการเลี้ยงปลาถือเป็นอาชีพรอง ทั้งนี้ เนื่องจาก เกษตรกรมีความรู้และความชำนาญในการเลี้ยงไก่มากกว่าการเลี้ยงปลา จึงทำให้เกษตรกรมีเจตนามุ่งหวังหารายได้จากการเลี้ยงไก่ เป็นสำคัญ ไก่ที่เกษตรกรเลี้ยงเป็นประเภทไก่เนื้อซึ่งเลี้ยงในลักษณะเป็นรุ่น โดยใช้เวลาเลี้ยงเฉลี่ยรุ่นละ 50 วัน และใช้ระยะเวลาประมาณ 20-25 วัน ในการพักโรงเรือนสำหรับทำความสะอาดเพื่อใช้ในการเลี้ยงไก่รุ่นต่อไป เกษตรกรที่เลี้ยงปลาเป็นระยะเวลา 10 เดือนสามารถเลี้ยงไก่ได้ประมาณ 4 รุ่น ส่วนเกษตรกรที่เลี้ยงปลา

เป็นระยะเวลา 12 เดือนจะสามารถเลี้ยงไก่ได้ประมาณ 5 รุ่น สำหรับปลาที่ปล่อยลงเลี้ยงนั้น เกษตรกรบางรายปล่อยปลาเพียงชนิดเดียว แต่บางรายปล่อยปลามากกว่า 1 ชนิด ปลาที่ เกษตรกรนิยม เลี้ยง ได้แก่ ปลานิล ปลาสวาย ปลาตะเพียน ปลาดุก และปลาจิ้น เป็นต้น

ในการศึกษาค้างนี้ ได้จัดแบ่งขนาดฟาร์มออกเป็น 3 ขนาด ดังนี้

1. ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดเนื้อที่บ่อตั้งแต่ 6 ไร่ จนถึง 10 ไร่ และมีการเลี้ยงไก่ ตั้งแต่ 6,000-10,000 ตัวในแต่ละรุ่น
2. ฟาร์มขนาดกลาง ขนาดเนื้อที่บ่อมากกว่า 10 ไร่ จนถึง 20 ไร่ และมีการ เลี้ยงไก่มากกว่า 10,000-15,000 ตัวในแต่ละรุ่น
3. ฟาร์มขนาดใหญ่ ขนาดเนื้อที่บ่อมากกว่า 20 ไร่ขึ้นไป และมีการเลี้ยงไก่มากกว่า 15,000 ตัวขึ้นไปในแต่ละรุ่น

สำหรับจำนวนฟาร์มที่ทำการศึกษา ได้ทำการ เก็บข้อมูลจากฟาร์มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 42 ฟาร์ม โดยแบ่งตามขนาดฟาร์มได้ดังนี้

1. ฟาร์มขนาดเล็ก จำนวน 14 ฟาร์ม ซึ่งแบ่งเป็นฟาร์มที่ใช้ระยะเวลาในการผลิต 10 เดือน จำนวน 7 ฟาร์ม และระยะเวลาในการผลิต 12 เดือน จำนวน 7 ฟาร์ม
2. ฟาร์มขนาดกลาง จำนวน 14 ฟาร์ม ซึ่งแบ่งเป็นฟาร์มที่มีระยะเวลาในการผลิต 10 เดือน จำนวน 7 ฟาร์ม และระยะเวลาในการผลิต 12 เดือน จำนวน 7 ฟาร์ม
3. ฟาร์มขนาดใหญ่ จำนวน 14 ฟาร์ม ซึ่งแบ่งเป็นฟาร์มที่มีระยะเวลาในการผลิต 10 เดือน จำนวน 7 ฟาร์ม และระยะเวลาในการผลิต 12 เดือน จำนวน 7 ฟาร์ม

ศัพท์เทคนิค

เพื่อให้ทราบความหมายของคำบางคำที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ต้นทุนผันแปร เป็นค่าใช้จ่ายที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณการผลิต ได้แก่ ค่าพันธุ์ไก่ ค่าอาหารไก่ ค่าพันธุ์ปลา ค่ายาป้องกันและรักษาโรคไก่

ส่วนค่าใช้จ่ายกึ่งผันแปร เป็นค่าใช้จ่ายที่เปลี่ยนแปลงตามปริมาณการผลิต แต่มิได้เปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนโดยตรงกับปริมาณการผลิต ได้แก่ ค่าแรงงาน ค่าแกลบที่ใช้

ในการเลี้ยงไก่ ค่าใช้จ่ายในการจับไก่ ค่าปูนขาว ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง
ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน เชื้อเพลิง และค่าวัสดุสิ้นเปลือง เป็นต้น

2. ต้นทุนคงที่ เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณการผลิต ได้แก่
ค่าดอกเบี้ยเงินลงทุน ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง ค่าเช่าที่ดิน และค่าภาษีที่ดิน เป็นต้น

3. ค่าอาหารไก่ หมายถึง ค่าอาหารที่ใช้ในการเลี้ยงไก่รวมทั้งค่าขนส่ง ซึ่งผู้ขาย
หรือตัวแทนจำหน่ายอาหารไก่ได้คิดรวมอยู่ในราคาที่ขายให้แก่เกษตรกร อาหารไก่ที่จำหน่ายให้
แก่เกษตรกรนั้น ผู้ขายหรือตัวแทนจำหน่ายจะทำการขนส่งให้ถึงฟาร์มของเกษตรกร โดยที่
เกษตรกรไม่ต้องขนส่งเอง

4. ค่าพันธุ์ไก่ หมายถึง ต้นทุนค่าพันธุ์ลูกไก่ซึ่งเกษตรกรติดต่อซื้อจากผู้ขายหรือ
ตัวแทนจำหน่ายพันธุ์ลูกไก่ สำหรับค่าขนส่งลูกไก่ถึงฟาร์มของเกษตรกรจะเป็นภาระของผู้ขาย
หรือตัวแทนจำหน่ายลูกไก่และอาหารไก่ ดังนั้น ต้นทุนค่าพันธุ์ลูกไก่จึงรวมค่าขนส่งที่ผู้ขายหรือ
ตัวแทนจำหน่ายคิดรวมอยู่ในราคาที่ขายให้กับเกษตรกร

5. ค่าแรงงานในครัวเรือน หมายถึง แรงงานของหัวหน้าครอบครัวและสมาชิกใน
ครอบครัวที่ใช้ในการเลี้ยงไก่และปลา ค่าตอบแทนจากแรงงานดังกล่าวประเมินในลักษณะของค่าเสีย
โอกาส หมายความว่า หากแรงงานเหล่านี้ไม่ได้ใช้ในการเลี้ยงไก่และปลาแล้ว ก็สามารถไป
ทำงานอย่างอื่นได้ ดังนั้นค่าแรงงานในครัวเรือนจะประเมินได้ในอัตราค่าแรงงานที่เป็นจริงโดย
เฉลี่ยในท้องถิ่นนั้น

6. ค่าพันธุ์ปลา หมายถึง ต้นทุนค่าลูกปลาซึ่งเกษตรกรซื้อมาจากผู้ผลิตที่เป็น เอกชน
หรือกรมประมง เพื่อนำมาเพาะเลี้ยงเป็นปลาขนาดที่ตลาดต้องการ ค่าพันธุ์ปลานี้ได้รวมค่า
ใช้จ่ายในการซื้อพันธุ์ปลาและค่าขนส่งพันธุ์ปลาด้วย

7. ค่าซ่อมแซม หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไป เพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสภาพที่สามารถ
ใช้งานได้ เช่น ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง ได้แก่ ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ใช้ในการเลี้ยงไก่
และปลา โรงเรือนไก่ และบ่อปลา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีค่าซ่อมแซมยานพาหนะ ได้แก่ ค่า
ซ่อมรถบรรทุก (PJCK UP) และรถบรรทุกเล็ก เป็นต้น

8. ค่าเสื่อมราคา หมายถึง มูลค่าของทรัพย์สินถาวรที่มีตัวตนที่ตัดเป็นค่าใช้จ่าย

ในงวดบัญชีต่าง ๆ ตามหลักการบัญชี¹ ได้แก่ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างรวมทั้ง
รถบรรทุก (PICK UP) และรถบรรทุกเล็กด้วย

๑. ค่าดอกเบี้ยเงินลงทุน หมายถึง ค่าดอกเบี้ยที่เกิดจากการกู้เงินมาใช้ในการประกอบ
การ ทั้งที่กู้จากเอกชนและส่วนราชการ โดยคำนวณจากดอกเบี้ยที่จ่ายจริงโดยเฉลี่ยของ เกษตรกร
และค่าเสียโอกาสของ เงินทุนส่วนตัวที่เกษตรกรนำมาใช้ในธุรกิจการทำฟาร์ม

ส่วนประกอบของต้นทุน

จากการศึกษาต้นทุนของฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานของ เกษตรกรโดยวิธีการ
สุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) จำแนกต้นทุนได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยมี
ส่วนสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณการผลิต และต้นทุนต่อหนึ่งหน่วยผลผลิตของค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะ
คงที่ไม่ว่าปริมาณการผลิตจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง² ซึ่งได้แก่ ค่าพันธุ์ไก่ ค่าอาหารไก่ ค่าพันธุ์ปลา
และค่ายาป้องกันและรักษาโรคไก่

นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายบางประเภทซึ่งมีลักษณะเป็นต้นทุนกึ่งผันแปร (Semi-
Variable Cost) คือต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิต แต่มิได้เปลี่ยนแปลงในอัตรา
ส่วนโดยตรงกับปริมาณการผลิต³ ได้แก่ ค่าแรงงาน ค่าแกลบ ค่าใช้จ่ายในการจับไก่ ค่าปูนขาว
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
และค่าวัสดุสิ้นเปลือง เป็นต้น ซึ่งในการวิเคราะห์จะถือเป็นค่าใช้จ่ายประเภทต้นทุนผันแปร เนื่อง
จากค่าใช้จ่ายส่วนที่เป็นต้นทุนคงที่มีจำนวนน้อย

2. ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายประเภทที่มีจำนวนคงที่สำหรับ
การผลิตจนถึงระดับหนึ่ง ภายในระดับการผลิตนั้นไม่ว่าปริมาณการผลิตจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง

¹ สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, ศัพท์บัญชี, ฉบับเดือนมิถุนายน
2528, หน้า 11.

² เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, การบัญชีต้นทุน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 16.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 18.

ค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะมีจำนวนคงที่ และต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตของค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะลดลง เมื่อปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น และในทางกลับกันต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตจะสูงขึ้น เมื่อปริมาณการผลิตลดลง¹

จากการวิเคราะห์ต้นทุนการทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ปรากฏว่าค่าใช้จ่ายที่จัดอยู่ในประเภทต้นทุนคงที่ ได้แก่ ค่าดอกเบี้ยเงินทุน ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง ค่าเช่าที่ดิน และค่าภาษีที่ดิน เป็นต้น

วิธีการคำนวณต้นทุนและรายได้จากการทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน

ต้นทุนทั้งหมด	=	ต้นทุนผันแปร + ต้นทุนคงที่
ต้นทุนผันแปร	=	ค่าพันธุ์ไก่ + ค่าอาหารไก่ + ค่าแรงงาน + ค่ายาป้องกันและรักษาโรคไก่ + ค่าแกลบ + ค่าใช้จ่ายในการจับไก่ + ค่าพันธุ์ปลา + ค่าปูนขาว + ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง + ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ + ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า + ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง + ค่าวัสดุสิ้นเปลือง
ต้นทุนคงที่	=	ค่าดอกเบี้ยเงินทุน + ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง + ค่าเช่าที่ดิน + ค่าภาษีที่ดิน
รายได้ทั้งหมดจากการเลี้ยงไก่	=	รายได้จากการขายไก่ + รายได้จากการขายองอาหารไก่
รายได้ทั้งหมดจากการเลี้ยงปลา	=	รายได้จากการขายปลาที่เลี้ยง + รายได้จากการขายปลาอื่น ๆ
รายได้ทั้งหมด	=	รายได้ทั้งหมดจากการเลี้ยงไก่ + รายได้ทั้งหมดจากการเลี้ยงปลา

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 17.

กำไรสุทธิ

= รายได้ทั้งหมด - ต้นทุนทั้งหมด

การวิเคราะห์ต้นทุนของการทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน

จากตารางที่ 3.1 ซึ่งแสดงขนาดเนื้อที่บ่อพบว่า ขนาดเนื้อที่บ่อของแต่ละขนาดฟาร์มมี ดังนี้ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 9.43 16.29 และ 33.14 ไร่ ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 8.71 17.29 และ 34.71 ไร่ ตามลำดับ

รายละเอียดของการคำนวณต้นทุนของการทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน มีดังต่อไปนี้

1. ต้นทุนผันแปร

1.1 ค่าพันธุ์ไก่

จากตารางที่ 3.2 แสดงจำนวน มูลค่า และราคาพันธุ์ไก่ ทำให้ทราบถึง จำนวนไก่ที่เลี้ยงของแต่ละขนาดฟาร์ม ดังนี้ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 34,285.71 51,428.57 และ 120,000 ตัว ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 41,571.43 63,571.43 และ 137,857.14 ตัว ตามลำดับ มูลค่าพันธุ์ไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 203,142.86 298,228.57 และ 685,857.14 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 253,000 381,000 และ 802,500 บาท ตามลำดับ ส่วนราคาพันธุ์ไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยตัวละ 5.93 5.80 และ 5.72 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยตัวละ 6.09 5.99 และ 5.82 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงขนาดเนื้อที่บ่อของเกษตรกรผู้ทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน
ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ฟาร์มที่	ขนาดเนื้อที่บ่อ (ไร่)					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน
1	8	7	15	18	30	25
2	9	10	14	19	40	70
3	10	10	20	11	50	25
4	10	10	15	20	22	28
5	10	8	19	18	30	35
6	10	10	15	15	35	30
7	9	6	16	20	25	30
รวม	66	61	114	121	232	243
เนื้อที่บ่อเฉลี่ยฟาร์มละ	9.43	8.71	16.29	17.29	33.14	34.71

ที่มา : จากการสอบถามเกษตรกรผู้ทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน จำนวน 42 ราย ได้แก่
ฟาร์มขนาดเล็ก ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
ฟาร์มขนาดกลาง ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
ฟาร์มขนาดใหญ่ ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย

$$^1 \text{เนื้อที่บ่อเฉลี่ยฟาร์มละ} = \frac{\text{เนื้อที่บ่อรวมของแต่ละขนาดฟาร์ม}}{\text{จำนวนฟาร์มของแต่ละขนาดฟาร์ม}}$$

ตารางที่ 3.2 ตารางแสดงจำนวนมูลค่าและราคาพื้นที่ของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และเป็ดตามชนบทในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ฟาร์มที่	ขนาดเล็ก						ขนาดกลาง						ขนาดใหญ่					
	ระยะเวลา 10 เดือน			ระยะเวลา 12 เดือน			ระยะเวลา 10 เดือน			ระยะเวลา 12 เดือน			ระยะเวลา 10 เดือน			ระยะเวลา 12 เดือน		
	จำนวน (ตัว)	มูลค่า (บาท)	ราคา (บาท/ตัว)	จำนวน (ตัว)	มูลค่า (บาท)	ราคา (บาท/ตัว)	จำนวน (ตัว)	มูลค่า (บาท)	ราคา (บาท/ตัว)	จำนวน (ตัว)	มูลค่า (บาท)	ราคา (บาท/ตัว)	จำนวน (ตัว)	มูลค่า (บาท)	ราคา (บาท/ตัว)	จำนวน (ตัว)	มูลค่า (บาท)	ราคา (บาท/ตัว)
1	40,000	240,000	6.00	35,000	210,000	6.00	48,000	288,000	5.90	75,000	450,000	6.00	76,000	437,000	5.75	95,000	522,500	5.50
2	24,000	144,000	6.00	46,000	276,000	6.00	60,000	360,000	6.00	60,000	360,000	6.00	160,000	960,000	6.00	250,000	1,425,000	5.70
3	24,000	144,000	6.00	50,000	300,000	6.00	48,000	288,000	6.00	55,000	357,500	6.50	200,000	1,100,000	5.50	100,000	600,000	6.00
4	40,000	240,000	6.00	50,000	300,000	6.00	60,000	360,000	6.00	75,000	412,500	5.50	84,000	504,000	6.00	120,000	720,000	6.00
5	40,000	240,000	6.00	30,000	165,000	5.50	48,000	264,000	5.50	55,000	330,000	6.00	120,000	660,000	5.50	150,000	900,000	6.00
6	36,000	216,000	6.00	47,500	306,750	6.50	44,000	246,400	5.60	55,000	330,000	6.00	120,000	660,000	5.50	150,000	900,000	6.00
7	36,000	198,000	5.50	32,500	211,250	6.50	52,000	286,000	5.50	70,000	427,000	6.10	80,000	480,000	6.00	100,000	550,000	5.50
รวม	240,000	1,422,000		291,000	1,771,000		360,000	2,067,600		445,000	2,667,000		840,000	4,801,000		965,000	5,617,500	
จำนวนไก่เฉลี่ยฟาร์มละ	34,285.71			41,571.43			51,428.57			63,571.43			120,000			137,857.14		
มูลค่าพื้นที่ไก่เฉลี่ยฟาร์มละ		209,142.86		253,000			298,228.57			381,000			685,857.14			802,500		
ราคาพื้นที่ไก่เฉลี่ยฟาร์มละ		5.93		6.09			5.80			5.99			5.72			5.82		

ที่มา : จำนวนและมูลค่าพื้นที่ของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ได้จากข้อมูลภาคผนวก ตารางที่ 1, 2, 3

1. จำนวนไก่เฉลี่ยฟาร์มละ = จำนวนโดยรวมของแต่ละขนาดฟาร์ม / จำนวนฟาร์มของแต่ละขนาดฟาร์ม
2. มูลค่าพื้นที่ไก่เฉลี่ยฟาร์มละ = มูลค่าพื้นที่โดยรวมของแต่ละขนาดฟาร์ม / จำนวนฟาร์มของแต่ละขนาดฟาร์ม
3. ราคาพื้นที่ไก่เฉลี่ยฟาร์มละ = มูลค่าพื้นที่โดยรวมของแต่ละขนาดฟาร์ม / จำนวนไร่รวมของแต่ละขนาดฟาร์ม

สาเหตุที่ฟาร์มขนาดใหญ่มีราคาพันธุ์ไก่ต่อตัวต่ำสุด เนื่องจากเกษตรกรผู้ทำฟาร์มขนาดใหญ่ซื้อพันธุ์ไก่จากตัวแทนจำหน่ายไก่ในปริมาณที่มากกว่าฟาร์มขนาดเล็กและขนาดกลาง ทำให้ได้รับราคาที่ต่ำกว่าฟาร์มขนาดเล็กและขนาดกลาง ดังนั้น ฟาร์มขนาดใหญ่จึงมีราคาพันธุ์ไก่เฉลี่ยต่อตัวต่ำที่สุด

1.2 ค่าอาหารไก่

อาหารไก่ที่ใช้สำหรับเลี้ยงไก่เนื้อในแต่ละรุ่น แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ อาหารระยะที่ 1 อาหารระยะที่ 2 และอาหารระยะที่ 3 ซึ่งอาหารแต่ละระยะจะมีส่วนผสมธาตุอาหารแตกต่างกันไปตามอายุของไก่ที่เลี้ยง อาหารระยะที่ 1 ใช้สำหรับเลี้ยงไก่เนื้อแรกเกิดจนถึง 20 วัน อาหารระยะที่ 2 สำหรับเลี้ยงไก่เนื้ออายุ 20-40 วัน และอาหารระยะที่ 3 ใช้สำหรับเลี้ยงไก่เนื้อก่อนส่งตลาด 10 วัน

จากตารางที่ 3.3 แสดงจำนวน มูลค่า และราคาอาหารไก่เฉลี่ยของเกษตรกรผู้ทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ปรากฏผลดังนี้

1.2.1 อาหารระยะที่ 1

ปริมาณการใช้อาหารระยะที่ 1 ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 29,142.86, 46,800.00 และ 106,114.29 กิโลกรัม ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 33,514.29, 57,857.14 และ 125,142.86 กิโลกรัม ตามลำดับ มูลค่าการใช้อาหารระยะที่ 1 ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้ คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 198,608.80, 315,514.29 และ 715,877.14 บาทตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 228,562.93, 390,146.96 และ 848,194.64 บาท ตามลำดับ ส่วนราคาอาหารระยะที่ 1 เฉลี่ยต่อกิโลกรัมของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 6,82

6.74 และ 6.75 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 6.82 6.74 และ 6.78 บาท ตามลำดับ

1.2.2 อาหารระยะที่ 2

ปริมาณการใช้อาหารระยะที่ 2 ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้
 สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 65,485.71 92,571.43 และ 219,428.57 กิโลกรัม ตามลำดับ
 สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 78,578.57 115,714.29 และ 253,071.43 กิโลกรัม ตามลำดับ
 มูลค่าการใช้อาหารระยะที่ 2 ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 423,880.17 596,916.86 และ 1,412,431.43 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 504,495.746,586.43 และ 1,631,410 บาท ตามลำดับ ส่วนราคาอาหารระยะที่ 2 เฉลี่ยต่อกิโลกรัมของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 6.47 6.45 และ 6.44 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 6.42 6.45 และ 6.45 บาท ตามลำดับ

1.2.3 อาหารระยะที่ 3

ปริมาณการใช้อาหารระยะที่ 3 ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้
 สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 35,142.86 47,057.14 และ 105,771.43 กิโลกรัม ตามลำดับ
 สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 39,364.29 56,357.14 และ 120,214.29 กิโลกรัม ตามลำดับ
 มูลค่าการใช้อาหารระยะที่ 3 ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ

ตารางที่ 3.3 ตารางแสดงปริมาณคุณค่าและราคาอาหารไก่เฉลี่ยของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ชนิดอาหาร	ขนาดเล็ก						ขนาดกลาง						ขนาดใหญ่					
	ระยะเวลา 10 เดือน			ระยะเวลา 12 เดือน			ระยะเวลา 10 เดือน			ระยะเวลา 12 เดือน			ระยะเวลา 10 เดือน			ระยะเวลา 12 เดือน		
	ปริมาณเฉลี่ย (กก./ฟาร์ม)	มูลค่าเฉลี่ย ¹ (บาท/ฟาร์ม)	ราคาเฉลี่ย ² (บาท/กก.)	ปริมาณเฉลี่ย ¹ (กก./ฟาร์ม)	มูลค่าเฉลี่ย ¹ (บาท/ฟาร์ม)	ราคาเฉลี่ย ² (บาท/กก.)	ปริมาณเฉลี่ย ¹ (กก./ฟาร์ม)	มูลค่าเฉลี่ย ¹ (บาท/ฟาร์ม)	ราคาเฉลี่ย ² (บาท/กก.)	ปริมาณเฉลี่ย ¹ (กก./ฟาร์ม)	มูลค่าเฉลี่ย ¹ (บาท/ฟาร์ม)	ราคาเฉลี่ย ² (บาท/กก.)	ปริมาณเฉลี่ย ¹ (กก./ฟาร์ม)	มูลค่าเฉลี่ย ¹ (บาท/ฟาร์ม)	ราคาเฉลี่ย ² (บาท/กก.)	ปริมาณเฉลี่ย ¹ (กก./ฟาร์ม)	มูลค่าเฉลี่ย ¹ (บาท/ฟาร์ม)	ราคาเฉลี่ย ² (บาท/กก.)
อาหารระยะที่ 1	29,142.86	198,608.80	6.82	33,514.29	228,562.93	6.82	46,800.00	315,514.29	6.74	57,857.14	390,146.96	6.74	106,114.29	715,877.14	6.75	125,142.86	848,194.64	6.78
อาหารระยะที่ 2	65,485.71	423,880.17	6.47	78,578.57	504,495.00	6.42	92,571.43	596,916.86	6.45	115,714.29	746,566.43	6.45	219,428.57	1,412,431.43	6.44	259,071.43	1,631,410.00	6.45
อาหารระยะที่ 3	35,142.86	210,905.37	6.00	39,364.29	237,616.86	6.04	47,057.14	281,125.43	5.97	56,357.14	337,630.71	5.99	105,771.43	631,436.29	5.97	120,214.29	711,514.29	5.92
รวม	129,771.43	833,394.34	6.42	151,457.15	970,674.79	6.41	186,428.57	1,193,556.58	6.40	229,928.57	1,474,364.10	6.41	431,314.29	2,759,744.86	6.40	498,428.58	3,191,118.93	6.40
จำนวนไก่เฉลี่ย ³ (ตัว)	34,285.71	34,285.71	-	41,571.43	41,571.43	-	51,428.57	51,428.57	-	63,571.43	63,571.43	-	120,000	120,000	-	137,857.14	137,857.14	-
เฉลี่ยต่อตัว ⁴ (บาท)	3.79	24.31	6.42	3.64	23.35	6.41	3.63	23.21	6.40	3.62	23.19	6.41	3.59	23.00	6.40	3.62	23.15	6.40

1. ปริมาณและมูลค่าอาหารไก่และชนิดเฉลี่ยของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ได้จากข้อมูลในภาคผนวก ตารางที่ 4, 5, 6

2. ราคาอาหารไก่และชนิดเฉลี่ยที่เกษตรกร = มูลค่าอาหารไก่เฉลี่ยรวมของแต่ละขนาดฟาร์ม
ปริมาณอาหารไก่เฉลี่ยแต่ละชนิดของเกษตรกรขนาดฟาร์ม

3. จำนวนไก่เฉลี่ยของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ได้จาก ตารางที่ 3.2

4. ปริมาณอาหารไก่รวมเฉลี่ยต่อตัว = ปริมาณอาหารไก่เฉลี่ยรวมของแต่ละขนาดฟาร์ม
จำนวนไก่เฉลี่ยของแต่ละขนาดฟาร์ม

4. มูลค่าอาหารไก่รวมเฉลี่ยต่อตัว = มูลค่าอาหารไก่เฉลี่ยรวมของแต่ละขนาดฟาร์ม
จำนวนไก่เฉลี่ยของแต่ละขนาดฟาร์ม

210,905.37 281,125.43 และ 631,436.29 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 237,616.86, 337,630.71 และ 711,514.29 บาท ตามลำดับ ส่วนราคาอาหารระยะที่ 3 เฉลี่ยต่อกิโลกรัมของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 6.00 5.97 และ 5.97 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 6.04 5.99 และ 5.92 บาท ตามลำดับ

ค่าอาหารไก่รวมทั้งสิ้นของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 833,394.34, 1,193,556.58 และ 2,759,744.86 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 970,674.79, 1,474,364.10 และ 3,191,118.93 บาท ตามลำดับ ส่วนราคาอาหารไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 6.42 6.40 และ 6.40 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยกิโลกรัมละ 6.41 6.41 และ 6.40 บาท ตามลำดับ ราคาอาหารไก่ของฟาร์มขนาดใหญ่จะต่ำที่สุด เนื่องจากฟาร์มขนาดใหญ่ซื้ออาหารไก่ในปริมาณที่มากกว่าฟาร์มขนาดเล็กและขนาดกลาง จึงทำให้ได้รับส่วนลดจากการซื้ออาหารไก่

1.3 ค่าพันธุ์ปลา

จากการสอบถามเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานพบว่าเกษตรกรบางรายเลี้ยงปลาเพียงชนิดเดียว แต่บางรายเลี้ยงปลาตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป ปลาที่เกษตรกรนิยมเลี้ยง ได้แก่ ปลานิล ปลาสวาย ปลาดุก และปลาจิ้น โดยพันธุ์ปลาเหล่านี้เกษตรกรซื้อมาจากแหล่งพันธุ์ปลา 2 แหล่ง คือ กรมประมงและเอกชน

จากตารางที่ 3.4 แสดงอัตราส่วนการปล่อยปลาเฉลี่ยของแต่ละขนาดฟาร์ม มีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก มีอัตราส่วนการปล่อยปลาชนิด ปลาสวาย และปลาจีน ร้อยละ 75.75 17.87 และ 6.38 ตามลำดับ ฟาร์มขนาดกลางมีอัตราส่วนการปล่อยปลาชนิด ปลาสวาย และปลาตะเพียน ร้อยละ 82.14 11.91 และ 5.95 ตามลำดับ ฟาร์มขนาดใหญ่มีอัตราส่วนการปล่อยปลาชนิด ปลาสวาย ปลาตะเพียน และปลาจีน ร้อยละ 58.71 38.21 2.80 และ 0.28 ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็กมีอัตราส่วนการปล่อยปลาชนิดปลาสวาย ร้อยละ 80.72 และ 19.28 ตามลำดับ ฟาร์มขนาดกลางมีอัตราส่วนการปล่อยปลาชนิด ปลาสวาย ปลาตะเพียน ปลาดุก และปลาจีน ร้อยละ 67.72 25.40, 2.12, 4.23 และ 0.53 ตามลำดับ ฟาร์มขนาดใหญ่มีอัตราส่วนการปล่อยปลาชนิด ปลาสวาย ปลาตะเพียน และปลาจีน ร้อยละ 56.51 37.35 5.40 และ 0.74 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาถึงอัตราส่วนการปล่อยปลาดังกล่าว ปรากฏว่าทุกขนาดฟาร์ม สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือนและ 12 เดือน นั้น มีอัตราส่วนการปล่อยปลาชนิดสูงสุด เพราะว่าปลานิลเป็นปลาที่เลี้ยงง่าย อดทน โตเร็ว และแพร่พันธุ์ง่าย ดังนั้น เกษตรกรจึงนิยมเลี้ยงปลานิลสูงสุด

จากตารางที่ 3.5 แสดงมูลค่าพันธุ์ปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 19,391.43 20,428.57 และ 53,571.43 บาท ตามลำดับ หรือเฉลี่ยไร่ละ 2,056.36 1,254.06 และ 1,616.52 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 13,335.71 27,214.29 และ 52,828.57 บาท ตามลำดับ หรือเฉลี่ยไร่ละ 1,531.08 1,573.99 และ 1,522 บาท ตามลำดับ

1.4 ค่าแรงงาน

ค่าแรงงานที่นำมาใช้ในการคำนวณต้นทุนประกอบด้วยค่าแรงงานประจำและค่าแรงงานในครัวเรือนซึ่งคำนวณในลักษณะของค่าเสียโอกาส สำหรับค่าแรงงานในครัวเรือนจะประเมินจากอัตราค่าแรงงานที่เป็นจริงเฉลี่ยในท้องถิ่นนั้น ๆ

ตารางที่ 3.4 ตารางแสดงอัตราส่วนการปล่อยปลาของเลี้ยงเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาตามผสมผสานในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ชนิด	ขนาดเล็ก						ขนาดกลาง						ขนาดใหญ่					
	ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน		ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน		ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน		ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน			
	(ตัว/ฟาร์ม) ¹	(ตัว/ไร่) ¹	รวม ละ ²	ตัว/ฟาร์ม ¹	ตัว/ไร่ ¹	รวม ละ ²	ตัว/ฟาร์ม ¹	ตัว/ไร่ ¹	รวม ละ ²	ตัว/ฟาร์ม ¹	ตัว/ไร่ ¹	รวม ละ ²	ตัว/ฟาร์ม ¹	ตัว/ไร่ ¹	รวม ละ ²			
ปลาบิล	50,857.14	5,393.12	75.75	47,857.14	5,494.51	80.72	98,571.43	6,051.04	82.14	91,428.57	5,287.94	67.72	180,000	5,431.50	58.71	164,285.71	4,733.09	56.51
ปลาชวาบ	12,000.00	1,272.53	17.87	11,428.57	1,312.12	19.28	14,285.71	876.96	11.91	34,285.71	1,982.98	25.40	117,142.86	3,594.79	38.21	108,571.43	3,127.96	37.35
ปลาตะเพียน	-	-	-	-	-	-	7,142.86	438.48	5.95	2,857.14	165.25	2.12	8,571.43	258.64	2.80	15,714.29	452.73	5.40
ปลาดุก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ปลาอื่น	4,285.71	454.48	6.38	-	-	-	-	-	-	714.29	41.31	0.53	857.14	25.86	0.28	2,142.86	61.74	0.74
รวม	67,142.85	7,120.13	100	59,285.71	6,806.63	100	120,000	7,366.48	100	135,000	7,807.98	100	306,571.43	9,250.79	100	290,714.29	8,975.52	100

1. จำนวนการปล่อยปลาเฉลี่ยต่อฟาร์ม และเฉลี่ยต่อไร่ของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ได้จากข้อมูลภาคผนวก ตารางที่ 7.8, 9

2. อัตราส่วนการปล่อยปลาเฉลี่ยต่อฟาร์ม = จำนวนปลาที่ปล่อยต่อไร่ของเกษตรกรผู้ทำฟาร์ม x 100
จำนวนปลาที่ปล่อยรวมของแต่ละขนาดฟาร์ม

ตารางที่ 3.5 ตารางแสดงมูลค่าเพิ่มมูลค่าเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ทำไร่เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ชนิด	ขนาดเล็ก				ขนาดกลาง				ขนาดใหญ่			
	ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน		ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน		ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน	
	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่
ปลาเทโพ	9,048.57	959.55	7,192.86	825.82	11,914.29	731.39	11,500.00	665.12	15,085.71	455.21	15,642.86	450.67
บงาขาว	6,057.14	642.33	6,142.85	705.26	6,285.71	385.86	12,857.14	743.62	35,571.43	1,073.37	31,100	896.00
ปลาดุก	-	-	-	-	2,228.57	136.81	857.14	49.57	1,714.29	51.73	3,728.57	107.42
ปลาช่อน	4,285.72	454.48	-	-	-	-	1,142.86	66.10	-	-	-	-
รวม	19,391.43	2,056.36	19,335.71	1,531.08	20,428.57	1,254.06	27,214.29	1,573.99	53,571.43	1,616.52	52,828.57	1,522.00

1. มูลค่าเพิ่มปลาเฉลี่ยต่อไร่ และเฉลี่ยต่อไร่ ของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ได้จากข้อมูลภาคผนวก ตารางที่ 10, 11, 12

จากตารางที่ 3.6 แสดงจำนวนของแรงงานในครัวเรือนและแรงงานจ้างประจำของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน แรงงานในครัวเรือนของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 2.29 2.71 และ 3.14 คน ตามลำดับ แรงงานจ้างประจำของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 1.33 1.50 และ 3.60 คน ตามลำดับ ดังนั้น แรงงานทั้งหมดเฉลี่ยฟาร์มละ 3.62, 4.21 และ 6.74 คน ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน แรงงานในครัวเรือนของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 2.14 2.43 และ 3.43 คน ตามลำดับ แรงงานจ้างประจำของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 1.50 1.60 และ 2.67 คน ตามลำดับ ดังนั้น แรงงานทั้งหมดเฉลี่ยฟาร์มละ 3.64 4.03 และ 6.10 คน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาถึงจำนวนแรงงานทั้งหมดที่ใช้ ปรากฏว่าฟาร์มขนาดใหญ่ใช้จำนวนแรงงานมากกว่าฟาร์มขนาดเล็กและขนาดกลาง เพียงเล็กน้อย ทั้งที่ฟาร์มขนาดใหญ่มีปริมาณไก่ที่เลี้ยงมากกว่าฟาร์มขนาดเล็กและขนาดกลาง แสดงว่าแรงงานที่ใช้ของฟาร์มขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพมากกว่า

สำหรับอัตราส่วนของแรงงานในครัวเรือนและแรงงานจ้างประจำของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน อัตราส่วนของแรงงานในครัวเรือนของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยร้อยละ 63.26 64.37 และ 46.59 ตามลำดับ อัตราส่วนของแรงงานจ้างประจำของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยร้อยละ 36.74 35.63 และ 53.41 ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน อัตราส่วนของแรงงานในครัวเรือนของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยร้อยละ 58.79 60.30 และ 56.23 ตามลำดับ อัตราส่วนของแรงงานจ้างประจำของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยร้อยละ 41.21 39.70 และ 43.77 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาถึงอัตราส่วนของแรงงานในครัวเรือนและแรงงานจ้างประจำทั้ง 2 ระยะเวลา ปรากฏว่าอัตราส่วนการใช้แรงงานในครัวเรือนของฟาร์มขนาดกลาง สูงที่สุด รองลงมาคือฟาร์มขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ส่วนการใช้แรงงานจ้างประจำทั้ง 2 ระยะเวลา ปรากฏว่าอัตราส่วนการใช้แรงงานจ้างประจำของฟาร์มขนาดใหญ่สูงที่สุด รองลงมาคือฟาร์มขนาดเล็กและขนาดกลาง

ตารางที่ 3.6 ตารางแสดงจำนวนของแรงงานในครัวเรือนและแรงงานจ้างประจำของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ขนาดฟาร์ม	ระยะเวลา 10 เดือน						ระยะเวลา 12 เดือน					
	แรงงานในครัวเรือน		แรงงานจ้างประจำ		แรงงานทั้งหมด		แรงงานในครัวเรือน		แรงงานจ้างประจำ		แรงงานทั้งหมด	
	คน/ฟาร์ม ¹	ร้อยละ ³	คน/ฟาร์ม ¹	ร้อยละ ⁴	คน/ฟาร์ม ²	ร้อยละ	คน/ฟาร์ม ¹	ร้อยละ ³	คน/ฟาร์ม ¹	ร้อยละ ⁴	คน/ฟาร์ม ¹	ร้อยละ
เล็ก	2.29	63.26	1.33	36.74	3.62	100	2.14	58.79	1.50	41.21	3.64	100
กลาง	2.71	64.37	1.50	35.63	4.21	100	2.43	60.30	1.60	39.70	4.03	100
ใหญ่	3.14	46.59	3.60	53.41	6.74	100	3.43	56.23	2.67	43.77	6.10	100

¹ จำนวนแรงงานในครัวเรือนและจำนวนแรงงานจ้างประจำของแต่ละขนาดฟาร์ม ได้จากภาคผนวกตารางที่ 14

² จำนวนแรงงานทั้งหมด = จำนวนแรงงานในครัวเรือน + จำนวนแรงงานจ้างประจำ

³ อัตราส่วนของจำนวนแรงงานในครัวเรือน = $\frac{\text{จำนวนแรงงานในครัวเรือน}}{\text{จำนวนแรงงานทั้งหมด}}$

⁴ อัตราส่วนของจำนวนแรงงานจ้างประจำ = $\frac{\text{จำนวนแรงงานจ้างประจำ}}{\text{จำนวนแรงงานทั้งหมด}}$

จากตารางที่ 3.7 แสดงค่าแรงงานในครัวเรือนและแรงงานจ้างประจำพบว่า สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ค่าแรงงานในครัวเรือนของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 19,846.74 23,035 และ 29,516 บาท ตามลำดับ หรือเฉลี่ยตัวละ 0.58 0.45 และ 0.25 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าแรงงานจ้างประจำของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 11,526.71 12,750 และ 33,840 บาท ตามลำดับ หรือเฉลี่ยตัวละ 0.34 0.25 0.28 บาท ตามลำดับ ค่าแรงงานทั้งหมดของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 31,373.45 35,785 และ 63,356 บาท ตามลำดับ หรือเฉลี่ยตัวละ 0.92 0.70 และ 0.53 บาท ตามลำดับ

สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ค่าแรงงานในครัวเรือนของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 21,828 24,494.40 และ 38,073 บาท ตามลำดับ หรือเฉลี่ยตัวละ 0.53 0.39 และ 0.28 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าแรงงานจ้างประจำของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 15,300 16,128 และ 29,637 บาท ตามลำดับ หรือเฉลี่ยตัวละ 0.37 0.25 และ 0.21 บาท ตามลำดับ ค่าแรงงานทั้งหมดของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 37,128 40,622.40 และ 67,710 บาท ตามลำดับ หรือเฉลี่ยตัวละ 0.90 0.64 และ 0.49 บาท ตามลำดับ เมื่อพิจารณาถึงค่าแรงงานทั้งหมดพบว่า ค่าแรงงานทั้งหมดเฉลี่ยต่อฟาร์มของฟาร์มขนาดใหญ่จะสูงที่สุด แต่ค่าแรงงานทั้งหมดเฉลี่ยต่อตัวของฟาร์มขนาดเล็กสูงที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากฟาร์มขนาดใหญ่มีจำนวนไก่มากกว่าฟาร์มขนาดเล็กและขนาดกลาง เมื่อเฉลี่ยต่อตัวแล้วทำให้ค่าแรงงานทั้งหมดเฉลี่ยต่อตัวของฟาร์มขนาดใหญ่ต่ำสุด และค่าแรงงานทั้งหมดเฉลี่ยต่อตัวของฟาร์มขนาดเล็กสูงที่สุด

1.5 ค่ายาป้องกันและรักษาโรคไก่

ค่ายาป้องกันและรักษาโรค หมายถึง ค่าวัคซีนป้องกันโรคไก่ ซึ่งได้แก่ โรคนิวคาสเซิล โรคหลอดลมอักเสบ และโรคฝีดาษ เป็นต้น รวมทั้งค่ายาและวิตามินต่าง ๆ ที่ใช้ในการบำรุงไก่

ตารางที่ 3.7 ตารางแสดงค่าแรงงานในครัวเรือนและค่าแรงงานจ้างประจำเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ขนาดฟาร์ม	ระยะเวลา 10 เดือน					ระยะเวลา 12 เดือน								
	แรงงานในครัวเรือน		แรงงานจ้างประจำ		ค่าแรงงานทั้งหมด	แรงงานในครัวเรือน		แรงงานจ้างประจำ		ค่าแรงงานทั้งหมด				
	1 จำนวนแรงงาน (คน)	2 อัตราค่าจ้าง (บาท/เดือน)	3 จำนวนแรงงาน (คน)	4 อัตราค่าจ้าง (บาท/เดือน)		1 จำนวนแรงงาน (คน)	2 อัตราค่าจ้าง (บาท/เดือน)	3 จำนวนแรงงาน (คน)	4 อัตราค่าจ้าง (บาท/เดือน)	5 อัตราค่าจ้าง (บาท/เดือน)	6 จำนวนแรงงาน (คน)	7 อัตราค่าจ้าง (บาท/เดือน)		
ขนาดเล็ก	2.29	866.67	1.33	866.67	11,526.71	0.34	31,373.45	0.92	21,828.00	0.53	15,300.00	0.37	37,128.00	0.90
ขนาดกลาง	2.71	850.00	1.50	850	12,750.00	0.25	35,785.00	0.70	24,494.40	0.39	16,128.00	0.25	40,622.40	0.64
ขนาดใหญ่	3.14	940.00	3.60	940	33,840.00	0.28	53,356.00	0.53	38,073.00	0.28	29,637.00	0.21	67,710.00	0.49

1. จำนวนแรงงานในครัวเรือน และจำนวนแรงงานจ้างประจำของแต่ละขนาดฟาร์ม ได้จากภาคผนวก ตารางที่ 14

2. อัตราค่าจ้างแรงงานเฉลี่ยต่อเดือนของแต่ละขนาดฟาร์ม ได้จากภาคผนวก ตารางที่ 15

3. ค่าแรงงานในครัวเรือน และค่าแรงงานจ้างประจำเฉลี่ยต่อฟาร์ม = จำนวนแรงงาน x อัตราค่าจ้างแรงงาน x 10 เดือน

4. ค่าแรงงานในครัวเรือน และค่าแรงงานจ้างประจำเฉลี่ยต่อตัว = ค่าแรงงานแต่ละประเภทของแต่ละขนาดฟาร์ม

5. ค่าแรงงานในครัวเรือนและค่าแรงงานจ้างประจำเฉลี่ยต่อฟาร์ม = จำนวนไก่เฉลี่ยของแต่ละขนาดฟาร์ม (ตารางที่ 3.2)

= จำนวนแรงงาน x อัตราค่าจ้างแรงงาน x 12 เดือน

6. ค่าแรงงานในครัวเรือน และค่าแรงงานจ้างประจำเฉลี่ยต่อตัว = ค่าแรงงานแต่ละประเภทของแต่ละขนาดฟาร์ม

= จำนวนไก่เฉลี่ยของแต่ละขนาดฟาร์ม (ตารางที่ 3.2)

7. ค่าแรงงานทั้งหมดเฉลี่ยต่อฟาร์ม = ค่าแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ยต่อฟาร์ม + ค่าแรงงานจ้างประจำเฉลี่ยต่อฟาร์ม

8. ค่าแรงงานทั้งหมดเฉลี่ยต่อตัว = ค่าแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ยต่อตัว + ค่าแรงงานจ้างประจำเฉลี่ยต่อตัว

จากตารางที่ 3.8 แสดงค่ายาป้องกันและรักษาโรคไก่ของแต่ละขนาดฟาร์ม มีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 15,142.86 24,000 และ 52,971.43 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 18,857.14 28,857.14 และ 61,571.43 บาท ตามลำดับ

1.6 ค่าแกลบที่ใช้ในการเลี้ยงไก่

ในการเลี้ยงไก่เนื้อ เกษตรกรต้องใช้วัสดุรองพื้นโรงเรือนไก่เพื่อดูดซับ ความชื้นอันเกิดจากมูลไก่ น้ำหก หรือน้ำฝน และวัสดุรองพื้นโรงเรือนไก่ที่เกษตรกรนิยมใช้ ได้แก่ แกลบ ซึ่งเป็นวัสดุที่ไม่เป็นอันตรายต่อลูกไก่ทั้งยังมีราคาถูกและหาง่าย

จากตารางที่ 3.9 แสดงค่าแกลบที่ใช้ในการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์ม มีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 962.86 1,271.43 และ 3,170.29 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 1,110.71 1,503.86 และ 3,413.57 บาท ตามลำดับ

1.7 ค่าใช้จ่ายในการจับไก่

เมื่อไก่ที่เลี้ยงครบกำหนดระยะเวลาที่สามารถจำหน่ายได้ ตัวแทนจำหน่าย จะส่งรถบรรทุกมารับไก่ ส่วนหน้าที่ในการจับไก่นั้นเป็นของเกษตรกรเจ้าของฟาร์ม ดังนั้นเพื่อให้การจับไก่เป็นไปอย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องเสียเวลาหลายวัน เนื่องจากไก่ที่เลี้ยงมีจำนวนมาก เกษตรกรจึงต้องจ้างบุคคลอื่นซึ่งอาจเป็นชาวบ้านใกล้เคียงมาช่วยในการจับไก่จำหน่าย

จากตารางที่ 3.10 แสดงค่าใช้จ่ายในการจับไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 4,371.43 5,902.86 และ 14,700 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง

ตารางที่ 3.8 ตารางแสดงค่ายาป้องกันและรักษาโรคไก่ของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ฟาร์มที่	ค่ายาป้องกันและรักษาโรคไก่ (บาท/ฟาร์ม)					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน
1	19,200	14,000	22,800	31,000	36,000	31,000
2	11,600	16,000	26,000	21,000	73,600	125,000
3	8,800	20,000	23,200	31,000	80,000	40,000
4	22,400	25,000	24,400	33,000	35,200	42,000
5	19,200	11,000	24,000	27,500	56,000	82,500
6	12,800	31,500	22,800	23,500	60,000	67,500
7	12,000	14,500	24,800	35,000	30,000	43,000
รวม	106,000	132,000	168,000	202,000	370,800	431,000
เฉลี่ยต่อ ฟาร์ม	15,142.86	18,857.14	24,000	28,857.14	52,971.43	61,571.43

ที่มา : จากการสอบถาม เกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน จำนวน 42 ราย
ได้แก่

ฟาร์มขนาดเล็ก ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย

ฟาร์มขนาดกลาง ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย

ฟาร์มขนาดใหญ่ ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย

ตารางที่ 3.9 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยที่ใช้ในการเลี้ยงไก่ของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานใน เขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ฟาร์มที่	ค่าเฉลี่ย (บาท/ฟาร์ม)					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน
1	1,400	1,125	1,300	1,575	2,160	2,475
2	600	1,250	1,440	1,687	3,960	4,500
3	500	1,400	1,260	1,250	4,860	2,660
4	1,000	1,350	1,368	1,650	2,400	3,240
5	1,200	700	1,228	1,450	3,240	4,070
6	1,080	1,200	1,064	1,525	3,300	4,275
7	960	750	1,240	1,390	2,272	2,675
รวม	6,740	7,775	8,900	10,527	22,192	23,895
เฉลี่ยต่อ ฟาร์ม	962.86	1,110.71	1,271.43	1,503.86	3,170.29	3,413.57

ที่มา : จากการสอบถาม เกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน จำนวน 42 ราย ได้แก่
 ฟาร์มขนาดเล็ก ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
 ฟาร์มขนาดกลาง ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
 ฟาร์มขนาดใหญ่ ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย

ตารางที่ 3.10 ตารางแสดงค่าใช้จ่ายในการจับไก่ของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน
ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ฟาร์มที่	ค่าใช้จ่ายในการจับไก่ (บาท/ฟาร์ม)					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน
1	4,000	4,000	4,800	9,500	8,400	9,000
2	3,200	5,000	6,600	8,000	19,200	30,000
3	6,000	7,000	5,800	6,500	23,200	10,500
4	4,800	6,500	7,120	8,750	9,600	13,000
5	4,720	3,000	6,000	6,200	16,500	15,000
6	3,880	4,900	5,000	5,000	15,000	14,250
7	4,000	3,650	6,000	7,250	11,000	10,400
รวม	30,600	34,050	41,320	51,200	102,900	102,150
เฉลี่ยต่อ ฟาร์ม	4,371.43	4,864.29	5,902.86	7,314.29	14,700	14,592.86

ที่มา : จากการสอบถามเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน จำนวน 42 ราย ได้แก่
ฟาร์มขนาดเล็ก ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
ฟาร์มขนาดกลาง ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
ฟาร์มขนาดใหญ่ ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย

และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 4,864.29 7,314.29 และ 14,592.86 บาท ตามลำดับ

1.8 ค่าปูนขาว

ค่าปูนขาว หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับปูนขาวที่เกษตรกรใส่ลงในบ่อเพื่อช่วยปรับระดับความเป็นกรดเป็นด่างของน้ำในบ่อเลี้ยงปลา โดยเกษตรกรจะใส่ปูนขาวก่อนปล่อยน้ำเข้าบ่อเพื่อเลี้ยงปลา

จากตารางที่ 3.11 แสดงค่าปูนขาวของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 970.71 1,312.86 และ 2,300 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 957.14 1,492.14 และ 2,285 บาท ตามลำดับ

1.9 ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง

ในการซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างนั้น เกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานส่วนใหญ่ได้จัดซื้อวัสดุมาซ่อมแซมด้วยตนเอง ซึ่งประกอบด้วยค่าซ่อมแซมโรงเรือนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเลี้ยงไก่ ตลอดจนค่าซ่อมแซมเครื่องสูบน้ำ เป็นต้น

จากตารางที่ 3.12 แสดงค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 11,942.86 7,085.71 และ 21,442.86 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 9,971.43 12,442.86 และ 17,285.71 บาท ตามลำดับ

1.10 ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ

ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ ได้แก่ ค่าซ่อมแซมรถบรรทุก (PICK UP) และรถบรรทุกเล็กซึ่งเป็นรถที่ใช้ในงานในกิจการฟาร์ม

ตารางที่ 3.11 ตารางแสดงค่าปูนขาวของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน
ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ฟาร์มที่	ค่าปูนขาว (บาท/ฟาร์ม)					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน
1	1,000	780	1,000	1,000	1,800	1,000
2	880	1,100	1,200	1,250	3,000	4,200
3	1,225	1,050	1,800	1,100	3,600	1,800
4	900	900	1,100	2,090	1,560	1,670
5	1,000	950	1,450	1,980	1,940	2,360
6	800	1,200	1,640	1,650	2,200	2,765
7	990	720	1,000	1,375	2,000	2,200
รวม	6,795	6,700	9,190	10,445	16,100	15,995
เฉลี่ยต่อ ฟาร์ม	970.71	957.14	1,312.86	1,492.14	2,300	2,285

ที่มา : จากการสอบถามเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน จำนวน 42 ราย ได้แก่
ฟาร์มขนาดเล็ก ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
ฟาร์มขนาดกลาง ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
ฟาร์มขนาดใหญ่ ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย

ตารางที่ 3.12 ตารางแสดงค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่
และปลาแบบผสมผสานในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ฟาร์มที่	ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง (บาท/ฟาร์ม)					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน
1	9,500	3,000	2,400	16,000	15,700	20,500
2	10,400	15,600	4,700	9,600	29,600	15,000
3	21,000	14,000	6,600	15,000	21,000	19,600
4	8,400	17,500	10,700	9,900	18,000	11,000
5	12,800	5,300	4,400	11,400	10,100	21,300
6	15,000	10,300	11,900	15,600	36,000	10,800
7	6,500	4,100	8,900	9,600	19,700	22,800
รวม	83,600	69,800	49,600	87,100	150,100	121,000
เฉลี่ยต่อ ฟาร์ม	11,942.86	9,971.43	7,085.71	12,442.86	21,442.86	17,285.71

ที่มา : จากการสอบถาม เกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน จำนวน 42 ราย ได้แก่
ฟาร์มขนาดเล็ก ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
ฟาร์มขนาดกลาง ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
ฟาร์มขนาดใหญ่ ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย

จากตารางที่ 3.13 แสดงค่าซ่อมแซมยานพาหนะของแต่ละขนาดฟาร์มมี ดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 4,000 4,250 และ 7,485.71 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 5,500 5,100 และ 10,985.71 บาท ตามลำดับ เมื่อพิจารณา ถึงค่าซ่อมแซมยานพาหนะพบว่า เกษตรกรบางรายไม่มีค่าซ่อมแซมยานพาหนะ สาเหตุเนื่องจาก เกษตรกรผู้นั้นไม่มียานพาหนะไม่ว่าจะเป็นรถบรรทุก (PICK UP) หรือรถบรรทุกเล็ก ดังนั้น ค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าซ่อมแซมยานพาหนะจึงไม่ปรากฏ

1.11 ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า

ค่าน้ำ หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าน้ำที่ให้ไก่กินตั้งแต่เริ่มนำมาเลี้ยง จนถึงวันจำหน่าย ส่วนค่าไฟฟ้าเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าไฟฟ้าที่ใช้กับเครื่องกกลูกไก่ เพราะ ลูกไก่ที่นำมาเลี้ยงในระยะเริ่มแรกต้องมีการให้ความอบอุ่น รวมทั้งมีการให้แสงสว่างแก่ไก่เพื่อ ไก่จะได้กินอาหารเพิ่มขึ้นซึ่งทำให้โตเร็ว ถ้าไม่มีแสงไฟไก่จะนอนไม่กินอาหารทำให้โตช้า

จากตารางที่ 3.14 แสดงค่าน้ำและค่าไฟฟ้าของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 10,828.57 14,785.71 และ 33,571.43 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 12,800.00 16,571.43 และ 30,714.29 บาท ตามลำดับ

1.12 ค่าน้ำมัน เชื้อเพลิง

ค่าน้ำมัน เชื้อเพลิง หมายถึง ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าน้ำมัน เชื้อเพลิงที่ใช้กับ เครื่องสูบน้ำในการสูบน้ำเข้าและระบายน้ำออกจากบ่อเลี้ยงปลา นอกจากนี้ยังรวมถึงการใช้กับ รถบรรทุก (PICK UP) และรถบรรทุกเล็กด้วย

จากตารางที่ 3.15 แสดงค่าน้ำมัน เชื้อเพลิงของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 1,558.57 4,515.14 และ 11,219.29 บาท

ตารางที่ 3.13 ตารางแสดงค่าซ่อมแซมยานพาหนะของเกษตรกรผู้ทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลา
แบบผสมผสานในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ฟาร์มที่	ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ (บาท/ฟาร์ม)					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน
1	-	6,000	-	11,000	9,000	3,000
2	4,000	-	8,000	-	11,500	14,000
3	-	2,900	3,500	-	12,000	6,100
4	-	9,600	2,500	1,500	2,700	5,000
5	-	3,500	-	-	9,500	14,600
6	-	-	-	2,800	4,200	13,200
7	-	-	3,000	-	3,500	21,000
รวม	4,000	22,000	17,000	15,300	52,400	76,900
เฉลี่ยต่อ ฟาร์ม	4,000	5,500	4,250	5,100	7,485.71	10,985.71

ที่มา : จากการสอบถามเกษตรกรผู้ทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน จำนวน 42 ราย ได้แก่
ฟาร์มขนาดเล็ก ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
ฟาร์มขนาดกลาง ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
ฟาร์มขนาดใหญ่ ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย

$$\text{ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ เฉลี่ย} = \frac{\text{ค่าซ่อมแซมยานพาหนะรวมของแต่ละขนาดฟาร์ม}}{\text{จำนวนฟาร์มที่มีค่าซ่อมแซม}}$$

ตารางที่ 3.14 ตารางแสดงค่าน้ำและค่าไฟฟ้าของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ฟาร์มที่	ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า (บาท/ฟาร์ม)					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน
1	12,800	11,600	14,000	19,000	20,000	25,000
2	8,600	11,400	18,000	16,000	45,000	51,000
3	9,400	16,000	13,000	12,000	56,000	25,000
4	10,400	15,500	18,000	20,000	24,700	26,000
5	13,200	10,900	13,000	14,000	33,000	35,000
6	11,300	13,500	12,500	15,000	36,000	32,000
7	10,100	10,700	15,000	20,000	20,300	21,000
รวม	75,800	89,600	103,500	116,000	235,000	215,000
เฉลี่ยต่อ ฟาร์ม	10,828.57	12,800	14,785.71	16,571.43	33,571.43	30,714.29

ที่มา : จากการสอบถาม เกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน จำนวน 42 ราย ได้แก่
 ฟาร์มขนาดเล็ก ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
 ฟาร์มขนาดกลาง ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
 ฟาร์มขนาดใหญ่ ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย

ตารางที่ 3.15 ตารางแสดงค่าน้ำมันเชื้อเพลิงของเกษตรกรผู้ทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน
ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ฟาร์มที่	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (บาท/ฟาร์ม)					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน
1	1,450	3,000	2,800	3,600	15,600	5,250
2	2,370	1,260	10,512	2,520	14,780	22,980
3	1,280	3,320	5,400	2,400	16,500	4,760
4	1,680	13,280	3,674	5,200	4,020	5,735
5	1,450	3,150	4,020	2,520	18,825	19,980
6	1,360	1,350	2,580	4,060	5,430	18,290
7	1,320	980	2,620	4,080	3,380	15,798
รวม	10,910	26,340	31,606	24,380	78,535	92,793
เฉลี่ยต่อ ฟาร์ม	1,558.57	3,762.86	4,515.14	3,482.86	11,219.29	13,256.14

ที่มา : จากการสอบถาม เกษตรกรผู้ทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน จำนวน 42 ราย ได้แก่
 ฟาร์มขนาดเล็ก ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
 ฟาร์มขนาดกลาง ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
 ฟาร์มขนาดใหญ่ ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย

ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 3,762.86 3,482.86 และ 13,256.14 บาท ตามลำดับ

1.13 ค่าวัสดุสิ้นเปลือง

ค่าวัสดุสิ้นเปลืองเป็นวัสดุที่ใช้หมดไปในการเลี้ยงไก่ เช่น แปร่ง ฟองน้ำ และผงซักฟอก เป็นต้น

จากตารางที่ 3.16 แสดงค่าวัสดุสิ้นเปลืองของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 225.57 264.57 และ 326.43 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 219.00 262.57 และ 268.14 บาท ตามลำดับ

2. ต้นทุนคงที่

2.1 ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง

ค่าเสื่อมราคาคำนวณตามมูลค่าของสินทรัพย์เฉลี่ย เมื่อแรกซื้อหรือสร้างขึ้น หักด้วยราคาซากเมื่อสิ้นอายุการใช้งานโดยใช้วิธีการคำนวณแบบเส้นตรง (Straight Line Method)

จากตารางที่ 3.17 และ 3.18 แสดงค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 44,931.80 73,767.04 และ 114,403.58 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 61,352.91 78,854.39 และ 128,561.57 บาท ตามลำดับ

2.2 ค่าดอกเบี้ยเงินทุน

ค่าดอกเบี้ยเงินทุนคำนวณจากค่าดอกเบี้ยเงินกู้จ่ายจริงของเงินทุนส่วนที่เกษตรกรกู้ยืมมาใช้ในการทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน และค่าเสียโอกาสของเงินทุน

ตารางที่ 3.16 ตารางแสดงค่าวัสดุสิ้นเปลืองของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน
ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ฟาร์มที่	ค่าวัสดุสิ้นเปลือง (บาท/ฟาร์ม)					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน
1	210	163	310	281	266	280
2	186	205	280	195	405	395
3	175	290	226	318	376	314
4	284	372	250	272	290	179
5	209	228	315	213	308	208
6	190	165	204	253	295	216
7	325	110	267	306	345	285
รวม	1,579	1,533	1,852	1,838	2,285	1,877
เฉลี่ยต่อ ฟาร์ม	225.57	219	264.57	262.57	326.43	268.14

ที่มา : จากการสอบถามเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน จำนวน 42 ราย ได้แก่
ฟาร์มขนาดเล็ก ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
ฟาร์มขนาดกลาง ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
ฟาร์มขนาดใหญ่ ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย

ตารางที่ 3.17 ตารางแสดงเงินลงทุน และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิ 2529 (ระยะเวลา 10 เดือน)

รายการ	ขนาดเล็ก					ขนาดกลาง					ขนาดใหญ่				
	จำนวนเฉลี่ย ¹ (หน่วย)	มูลค่าที่ซื้อหรือสร้างเฉลี่ย ² (บาท/หน่วย)	มูลค่ารวม ³ (บาท)	อายุการใช้งานเฉลี่ย ⁴ (ปี)	ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ย ⁵ (บาท/ฟาร์ม)	จำนวนเฉลี่ย ¹ (หน่วย)	มูลค่าที่ซื้อหรือสร้างเฉลี่ย ² (บาท/หน่วย)	มูลค่ารวม ³ (บาท)	อายุการใช้งานเฉลี่ย ⁴ (ปี)	ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ย ⁵ (บาท/ฟาร์ม)	จำนวนเฉลี่ย ¹ (หน่วย)	มูลค่าที่ซื้อหรือสร้างเฉลี่ย ² (บาท/หน่วย)	มูลค่ารวม ³ (บาท)	อายุการใช้งานเฉลี่ย ⁴ (ปี)	ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ย ⁵ (บาท/ฟาร์ม)
โรงเรือนไก่	1.14	265,714.29	302,914.29	8	28,398.21	1.57	257,142.86	403,714.29	7.29	41,534.39	3	311,428.57	934,285.71	10	70,071.43
บ่อปลา	1	48,571.43	48,571.43	10	3,642.86	1	79,885.71	79,885.71	11	5,446.75	1.29	116,428.57	150,192.86	10.71	10,517.71
รถบรรทุก (PICK UP)	-	-	-	-	-	1	180,000.00	180,000.00	10	13,500.00	1	142,500.00	142,500.00	10	10,687.50
รถบรรทุก เล็ก	1	39,000.00	39,000.00	6	4,875.00	1	23,666.67	23,666.67	7	2,535.71	1	29,750.00	29,750.00	6.25	3,570.00
เครื่องกกลูกไก่	17.43	215.00	3,747.45	7.14	437.38	27.29	212.29	5,793.39	7	689.69	61.71	216.00	13,329.36	7	1,586.83
ผ้าขาว	1.14	2,714.29	3,094.29	4.43	582.07	1.57	3,114.29	4,889.44	4.71	865.08	3	2,900.00	8,700.00	4.14	1,751.21
กระดิกน้ำลูกไก่	87.29	25.57	2,232.01	3.57	521.01	143.29	24.00	3,438.96	4	716.45	276	23.71	6,543.96	3.71	1,469.89
รางน้ำ	73.71	44.71	3,295.57	5	549.26	85.14	43.71	3,721.47	5.14	603.35	241.43	42.43	10,243.87	4.71	1,812.43
ถังอาหารทรงกลมแขวน	162.14	36.00	5,837.04	3	1,621.40	255.14	37.00	9,440.18	3.57	2,203.59	617.14	33.86	20,896.36	3.71	4,693.70
ที่เก็บน้ำ	2.57	598.57	1,538.32	3.29	389.65	2.86	580.00	1,658.80	2.57	537.87	5.86	782.86	4,587.56	3.86	990.41
บุงเขี้ยว	8.14	143.57	1,168.66	2.29	425.28	10.86	121.43	1,318.73	2.57	427.60	26.14	147.86	3,865.06	2.71	1,188.52
เสียมกัน	2.14	217.14	464.68	3	129.08	3.71	213.57	792.34	2	330.14	6.57	205.00	1,346.85	2.29	490.12
เครื่องสูบน้ำขนาดเล็ก	1	2,771.43	2,771.43	5.14	449.32	1.14	2,828.57	3,224.57	4.57	588.00	1.86	3,085.71	5,739.42	5.43	880.82
เครื่องขังน้ำหนักไก่	1	3,842.86	3,842.86	5.43	589.76	1	3,514.29	3,514.29	6	488.10	1.14	3,928.57	4,478.57	5.86	636.88
เครื่องสูบน้ำ	1	15,785.71	15,785.71	8.86	1,484.74	1.14	22,428.57	25,568.57	9.71	2,194.35	1.57	20,428.57	32,072.85	10	2,672.74
ท่อ	1	4,157.14	4,157.14	4.14	836.78	1.29	5,000.00	6,450.00	4.86	1,105.97	1.71	5,271.43	9,014.15	5.43	1,383.39
รวมเงินลงทุน (บาท)			438,420.88					757,077.41					1,377,546.58		
ค่าเสื่อมราคา (บาท)					44,931.80					73,767.04					114,403.58

¹ จำนวนสินทรัพย์แต่ละประเภทเฉลี่ยของแต่ละขนาดฟาร์ม ได้จากภาคผนวก ตารางที่ 16

² มูลค่าที่ซื้อหรือสร้างเฉลี่ยต่อหน่วยของสินทรัพย์แต่ละประเภทในแต่ละขนาดฟาร์ม ได้จากภาคผนวก ตารางที่ 18, 19, 20

³ มูลค่ารวมของสินทรัพย์แต่ละประเภทเฉลี่ยของแต่ละขนาดฟาร์ม = จำนวนสินทรัพย์ x มูลค่าสินทรัพย์ที่ซื้อหรือสร้างเฉลี่ยต่อหน่วย

* มูลค่าซากประมาณ 10% ของมูลค่าสินทรัพย์ที่ซื้อหรือสร้าง สำหรับ โรงเรือนไก่ บ่อปลา รถบรรทุก รถบรรทุกเล็ก

⁴ อายุการใช้งานเฉลี่ยของสินทรัพย์แต่ละประเภทในแต่ละขนาดฟาร์ม ได้จากภาคผนวกตารางที่ 21

⁵ ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์แต่ละประเภทของแต่ละขนาดฟาร์ม = $\frac{\text{มูลค่าสินทรัพย์รวม} - \text{มูลค่าซาก}^*}{\text{อายุการใช้งาน (ปี)}} \times \frac{10}{12}$

ตารางที่ 3.18 ตารางแสดงเงินลงทุน และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529 (ระยะเวลา 12 เดือน)

รายการ	ขนาดเล็ก					ขนาดกลาง					ขนาดใหญ่				
	จำนวนเฉลี่ย ¹ (หน่วย)	มูลค่าที่ซื้อหรือสร้างเฉลี่ย ² (บาท/หน่วย)	มูลค่ารวม ³ (บาท)	อายุการใช้งานเฉลี่ย ⁴ (ปี)	ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ย ⁵ (บาท/ฟาร์ม)	จำนวนเฉลี่ย ¹ (หน่วย)	มูลค่าที่ซื้อหรือสร้างเฉลี่ย ² (บาท/หน่วย)	มูลค่ารวม ³ (บาท)	อายุการใช้งานเฉลี่ย ⁴ (ปี)	ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ย ⁵ (บาท/ฟาร์ม)	จำนวนเฉลี่ย ¹ (หน่วย)	มูลค่าที่ซื้อหรือสร้างเฉลี่ย ² (บาท/หน่วย)	มูลค่ารวม ³ (บาท)	อายุการใช้งานเฉลี่ย ⁴ (ปี)	ค่าเสื่อมราคาเฉลี่ย ⁵ (บาท/ฟาร์ม)
โรงเรือนไก่	1.29	208,571.43	269,057.14	7.43	32,591.04	1.43	298,571.43	426,957.14	8.71	44,117.27	2.71	304,285.71	824,614.27	9.43	78,701.26
บ่อปลา	1	40,500.00	40,500.00	11.43	3,188.98	1	81,714.29	81,714.29	10.71	6,866.75	1.29	125,628.57	162,060.86	12.14	12,014.40
รถบรรทุก (PICK UP)	1	120,000.00	120,000.00	10	10,800.00	1	130,000.00	130,000.00	10	11,700.00	1	120,000.00	120,000.00	10	10,800.00
รถบรรทุกเล็ก	1	36,000.00	36,000.00	6.33	5,118.48	1	30,500.00	30,500.00	7.50	3,660.00	1	33,600.00	33,600.00	6.20	4,877.42
เครื่องกักลูกไก่	17.29	218.74	3,781.50	6	630.25	24.43	217.29	5,308.39	6.86	773.82	58.43	210.43	12,295.42	7	1,756.49
ผ้าขาว	1.29	2,528.57	3,261.86	4.29	760.34	1.71	2,857.14	4,885.71	4.43	1,102.87	2.71	2,842.86	7,704.15	3.57	2,158.03
กระดิกน้ำลูกไก่	90.14	23.57	2,124.60	3.71	572.67	128.57	25.43	3,269.54	3.86	847.03	253.43	24.86	6,300.27	4	1,575.07
รางน้ำ	61.43	44.00	2,702.92	5	540.58	94.57	44.57	4,214.98	4.57	922.32	202.86	34.71	7,041.27	5	1,408.25
ถังอาหารทรงกลมแขวน	170	36.43	6,193.10	2.86	2,165.42	251.43	32.71	8,224.28	3.14	2,619.20	560	32.86	18,401.60	3.57	5,154.51
ที่เก็บน้ำ	2.86	557.14	1,593.42	3.57	446.34	3.14	615.71	1,933.33	3	644.44	4	1,077.14	4,308.56	3.43	1,256.14
มุ้งเขียว	7.71	138.86	1,070.61	2.43	440.58	11	142.86	1,571.46	2.57	611.46	23.29	138.57	3,227.30	2.14	1,508.08
เสียมกัน	2.29	226.43	518.52	3	172.84	2.86	233.00	666.38	2.57	259.29	5.29	216.43	1,144.91	3	381.64
เครื่องสูบน้ำขนาดเล็ก	1	2,685.71	2,685.71	5	537.14	1.29	3,000.00	3,870.00	5.29	731.57	1.57	2,842.86	4,463.29	4.86	918.37
เครื่องสูบน้ำหนักไก่	1	3,471.43	3,471.43	5.14	675.38	1	3,328.57	3,328.57	5.29	629.22	1.14	3,728.57	4,250.57	5.71	744.41
เครื่องสูบน้ำ	1	14,428.57	14,428.57	9.29	1,553.13	1	21,000.00	21,000.00	10	2,100.00	1.43	21,785.71	31,153.57	8.86	3,516.20
ท่อ	1	5,300.00	5,300.00	4.57	1,159.74	1	5,800.00	5,800.00	4.57	1,269.15	1.43	5,900.00	8,437.00	4.71	1,791.30
รวม เงินลงทุน (บาท)			512,689.38					733,244.07					1,249,003.04		
ค่าเสื่อมราคา (บาท)					61,352.91					78,854.39					128,561.57

¹ จำนวนสินทรัพย์แต่ละประเภทเฉลี่ยของแต่ละขนาดฟาร์ม ได้จากภาคผนวก ตารางที่ 17

² มูลค่าที่ซื้อหรือสร้างเฉลี่ยต่อหน่วยของสินทรัพย์แต่ละประเภทในแต่ละขนาดฟาร์ม ได้จากภาคผนวก ตารางที่ 18, 19, 20

⁴ อายุการใช้งานเฉลี่ยของสินทรัพย์แต่ละประเภทในแต่ละขนาดฟาร์ม ได้จากภาคผนวก ตารางที่ 22

³ มูลค่ารวมของสินทรัพย์แต่ละประเภทเฉลี่ยของแต่ละขนาดฟาร์ม = จำนวนสินทรัพย์ x มูลค่าสินทรัพย์ที่ซื้อหรือสร้างเฉลี่ยต่อหน่วย ⁵ ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์แต่ละประเภทของแต่ละขนาดฟาร์ม = $\frac{\text{มูลค่าสินทรัพย์รวม} - \text{มูลค่าซาก}^*}{\text{อายุการใช้งาน (ปี)}} \times 1 \text{ ปี}$

* มูลค่าซากประมาณ 10% ของมูลค่าสินทรัพย์ที่ซื้อหรือสร้าง สำหรับ โรงเรือนไก่ บ่อปลา รถบรรทุก (PICK UP) และรถบรรทุกเล็ก

ส่วนตัวที่เกษตรกรนำมาใช้ในการทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน

จากการสอบถาม เกษตรกรผู้ทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานพบว่า แหล่งเงินทุนที่เกษตรกรกู้ยืม ได้แก่ แหล่งเงินทุนจากเอกชน เช่น ญาติพี่น้อง มิตรสหาย นายทุนท้องถิ่น และธนาคารพาณิชย์ นอกจากนี้ยังมีแหล่งเงินทุนจากทางราชการ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

จากตารางที่ 3.19 แสดงเงินทุน ดอกเบี้ยเงินกู้ และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ของเกษตรกรผู้ทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานพบว่า สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน จำนวนเงินทุนของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 154,285.71 198,571.43 และ 438,571.43 บาท ตามลำดับ จำนวนดอกเบี้ยเงินกู้ของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 26,976.19 36,547.62 และ 51,952.38 บาท ตามลำดับ ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยร้อยละ 20.98 22.09 และ 14.21 ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน จำนวนเงินทุนของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 167,142.86 237,142.86 และ 377,142.86 บาท ตามลำดับ จำนวนดอกเบี้ยเงินกู้ของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 33,951.43 44,514.29 และ 50,785.71 บาท ตามลำดับ ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยร้อยละ 20.31 18.77 และ 13.47 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาถึงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยของแต่ละฟาร์มทั้ง 2 ระยะเวลาพบว่า ฟาร์มขนาดใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยต่ำที่สุด เนื่องจากฟาร์มขนาดใหญ่สามารถกู้จากแหล่งเงินทุนของทางราชการได้เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าเอกชน

จากตารางที่ 3.20 เมื่อคำนวณค่าเสียโอกาสของเงินทุนส่วนตัว ปรากฏว่า ค่าเสียโอกาสของเงินทุนส่วนตัวของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 21,191.75 41,655.24 และ 70,031.90 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 30,926.41 44,401.06 และ 78,031.49 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 3.19 ตารางแสดงเงินกู้ ดอกเบี้ยเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ฟาร์มที่	ฟาร์มขนาดเล็ก						ฟาร์มขนาดกลาง						ฟาร์มขนาดใหญ่													
	ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน		ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน		เงินกู้		อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)		อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (ร้อยละ)		ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน		เงินกู้		อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)		อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (ร้อยละ)			
	เงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	ดอกเบี้ยเงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	เงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	ดอกเบี้ยเงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	เงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	ดอกเบี้ยเงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	เงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	ดอกเบี้ยเงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	เงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	ดอกเบี้ยเงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	เงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	ดอกเบี้ยเงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	เงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	ดอกเบี้ยเงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	เงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	ดอกเบี้ยเงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	เงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	ดอกเบี้ยเงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	เงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	ดอกเบี้ยเงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	เงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	ดอกเบี้ยเงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	เงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)	ดอกเบี้ยเงินกู้ (บาท/ฟาร์ม)		
1	70,000	14,000	200,000	40,000	20	200,000	40,000	20	200,000	40,000	36	56,000	14	140,000	21,000	18	400,000	56,000	14	400,000	56,000	14	800,000	112,000	14	
2	200,000	23,333.33	280,000	65,666.67	23.45	280,000	65,666.67	23.45	280,000	65,666.67	17	72,000	36	500,000	58,333.33	14	800,000	112,000	14	800,000	112,000	14	1,600,000	224,000	14	
3	200,000	25,000	200,000	60,000	30	200,000	60,000	30	200,000	60,000	12	49,600	19.08	1,000,000	104,166.67	12.50	2,400,000	31,200	13	2,400,000	31,200	13	4,800,000	62,400	13	
4	300,000	60,000	300,000	35,000	11.67	300,000	35,000	11.67	300,000	35,000	30	35,000	14	400,000	46,666.67	14	250,000	35,000	14	250,000	35,000	14	500,000	70,000	14	
5	100,000	20,000	60,000	7,000	11.67	60,000	7,000	11.67	250,000	25,200	24	25,200	14	480,000	56,000	14	420,000	50,400	12	420,000	50,400	12	840,000	100,800	12	
6	120,000	36,000	80,000	12,000	15	80,000	12,000	15	170,000	23,800	14	23,800	14	250,000	37,500	18	330,000	42,900	13	330,000	42,900	13	660,000	85,800	13	
7	90,000	10,500	50,000	15,000	36	50,000	15,000	36	200,000	50,000	14	50,000	25	300,000	40,000	16	200,000	28,000	14	200,000	28,000	14	400,000	56,000	14	
รวม	1,080,000	188,833.33	1,170,000	237,660		1,990,000	255,833.34		1,650,000	311,600		3,070,000	363,666.67				2,640,000	355,500		2,640,000	355,500					
เงินกู้เฉลี่ยฟาร์มละ 1	154,285.71		167,142.86			198,571.43			237,142.86			44,514.29		438,571.43			377,142.86			377,142.86						
ดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยฟาร์มละ 2		26,976.19		33,951.43			36,547.62					18.77					51,952.38			51,952.38					50,785.71	
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยฟาร์มละ 3					20.31						22.09														14.21	13.47

ที่มา : จากการสอบถามเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน จำนวน 42 ราย โดย

ฟาร์มขนาดเล็ก ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
 ฟาร์มขนาดกลาง ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
 ฟาร์มขนาดใหญ่ ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย

- 1 เงินกู้เฉลี่ยฟาร์ม = เงินกู้รวมต่อขนาดฟาร์ม
- 2 ดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยฟาร์ม = ดอกเบี้ยรวมต่อขนาดฟาร์ม
- 3 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยฟาร์ม = ดอกเบี้ยเงินกู้รวมของฟาร์ม x จำนวนฟาร์มที่มีของขนาดฟาร์ม

ตารางที่ 3.20 ตารางแสดงค่าดอกเบี้ยเงินลงทุนของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

เฉลี่ยต่อฟาร์ม	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่	
	ระยะ 10 เดือน			ระยะ 12 เดือน			ระยะ 10 เดือน	ระยะ 12 เดือน
	ระยะ 10 เดือน	ระยะ 12 เดือน	ระยะ 10 เดือน	ระยะ 10 เดือน	ระยะ 12 เดือน	ระยะ 10 เดือน	ระยะ 12 เดือน	
ขนาดฟาร์ม								
ดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้ในการทำฟาร์ม (บาท) ¹	26,976.19	33,951.43	36,547.62	44,514.29	51,952.38	50,785.71		
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (ร้อยละ) ¹	20.98	20.31	22.09	18.77	14.21	13.47		
เงินทุนส่วนที่กู้ยืม (บาท) ¹	154,285.71	167,142.86	198,571.43	237,142.86	438,571.43	377,142.86		
เงินทุนทั้งหมด (บาท) ²	438,420.88	512,689.38	757,077.41	733,244.07	1,377,546.58	1,249,003.04		
เงินทุนส่วนตัว (บาท) ³	284,135.17	345,546.52	558,505.98	496,101.21	938,975.15	871,860.18		
อัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร (ร้อยละ) ⁴	8.95	8.95	8.95	8.95	8.95	8.95		
ค่าเสียโอกาสของเงินทุนส่วนตัว (บาท) ⁵	21,191.75	30,926.41	41,655.24	44,401.06	70,031.90	78,031.49		
ดอกเบี้ยเงินทุนทั้งหมด (บาท) ⁶	48,167.94	64,877.84	78,202.86	88,915.35	121,984.28	128,817.20		

1. ดอกเบี้ยเงินกู้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ เงินส่วนที่กู้ยืม เฉลี่ยต่อฟาร์มของแต่ละขนาดฟาร์ม จากตารางที่ 3.19

2. เงินทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อฟาร์ม ได้จาก ตารางที่ 3.17, 3.18

3. เงินทุนส่วนตัวเฉลี่ยต่อฟาร์มของแต่ละขนาดฟาร์ม = เงินทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อฟาร์ม - เงินทุนส่วนที่กู้ยืมเฉลี่ยต่อฟาร์ม

4. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร ได้จากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำเฉลี่ย ปี 2529 = $\frac{11.0+9.5+9.0+8.0+7.25}{5} = 8.95$

5. ค่าเสียโอกาสเงินทุนส่วนตัวเฉลี่ยต่อฟาร์มของแต่ละขนาดฟาร์ม = $\frac{\text{เงินทุนส่วนตัวเฉลี่ยต่อฟาร์ม} \times \text{อัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร}}{100}$ x ระยะเวลา

6. ดอกเบี้ยเงินทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อฟาร์มของแต่ละขนาดฟาร์ม = ดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้ในการทำฟาร์มเฉลี่ยต่อฟาร์ม + ค่าเสียโอกาสของเงินทุนส่วนตัวเฉลี่ยต่อฟาร์ม

สำหรับค่าดอกเบี้ยเงินทุนทั้งหมดของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 48,167.94 78,202.86 และ 121,984.28 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 64,877.84 88,915.95 และ 128,817.20 บาท ตามลำดับ

2.3 ค่าเช่าที่ดิน

ค่าเช่าที่ดินประกอบด้วย ค่าเช่าที่ดินที่เป็นเงินสดและค่าเช่าที่ดินที่ไม่เป็นเงินสด ซึ่งคำนวณในลักษณะค่าเสียโอกาสของการให้เช่าที่ดินเพื่อใช้ในการทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน

จากตารางที่ 3.21 แสดงค่าเช่าที่ดินของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ค่าเช่าที่ดินที่เป็นเงินสดของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 5,450.83 8,207.83 และ 13,788.89 บาท ตามลำดับ ค่าเช่าที่ดินที่ไม่เป็นเงินสดของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 4,915.00 8,429.17 และ 20,625.00 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ค่าเช่าที่ดินที่เป็นเงินสดของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 5,697.00 11,481.40 และ 18,238.25 บาท ตามลำดับ ค่าเช่าที่ดินที่ไม่เป็นเงินสดของฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 5,182.33 8,968.50 และ 23,116.67 บาท ตามลำดับ

2.4 ค่าภาษีที่ดิน

เกษตรกรที่มีที่ดิน เป็นของตนเองและเกษตรกรที่เช่าที่ดินเพื่อประกอบกิจการ จะเป็นผู้เสียค่าภาษีที่ดินทุกราย

จากตารางที่ 3.22 แสดงค่าภาษีที่ดินของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 47.50 80.12 และ 145.24 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยง

ตารางที่ 3.21 ตารางแสดงค่าเช่าที่ดินเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

รายการ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน	ระยะเวลา 10 เดือน	ระยะเวลา 12 เดือน
ค่าเช่าที่ดินที่เป็นเงินสด ¹ (บาท/ฟาร์ม)	5,450.83	5,697.00	8,207.83	11,481.40	13,788.89	18,238.25
ค่าเช่าที่ดินที่ไม่เป็นเงินสด ¹ (บาท/ฟาร์ม)	4,915.00	5,182.33	8,429.17	8,968.50	20,625.00	23,116.67
ค่าเช่าที่ดินทั้งหมด ² (บาท/ฟาร์ม)	10,365.83	10,879.33	16,637.00	20,449.90	34,413.89	41,354.92

¹ ค่าเช่าที่ดินที่เป็นเงินสด และค่าเช่าที่ดินที่ไม่เป็นเงินสด ได้จากภาคผนวกตารางที่ 23,24,25

² ค่าเช่าที่ดินทั้งหมด = ค่าเช่าที่เป็นเงินสด + ค่าเช่าที่ดินที่ไม่เป็นเงินสด

ตารางที่ 3.22 ตารางแสดงค่าภาษีที่ดินของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และเป็ดตามแบบผสมผสาน ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ฟาร์มที่	ขนาดเล็ก						ขนาดกลาง						ขนาดใหญ่					
	ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน		ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน		ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน		ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน			
	พื้นที่ (ไร่)	อัตราค่า ภาษี (บาท/ ไร่/ ปี/)	พื้นที่ (ไร่)	อัตราค่า ภาษี (บาท/ ไร่/ ปี/)	พื้นที่ (ไร่)	อัตราค่า ภาษี (บาท/ ไร่/ ปี/)	พื้นที่ (ไร่)	อัตราค่า ภาษี (บาท/ ไร่/ ปี/)	พื้นที่ (ไร่)	อัตราค่า ภาษี (บาท/ ไร่/ ปี/)	พื้นที่ (ไร่)	อัตราค่า ภาษี (บาท/ ไร่/ ปี/)	พื้นที่ (ไร่)	อัตราค่า ภาษี (บาท/ ไร่/ ปี/)	พื้นที่ (ไร่)	อัตราค่า ภาษี (บาท/ ไร่/ ปี/)		
1	8	10	66.67	7	7	49	15	5	62.50	18	6	108	30	5	125	25	6	150
2	9	6	45.00	10	5	50	14	9	105.00	19	5	95	40	5	166.67	70	5	350
3	10	5	41.67	10	5	50	20	5	83.33	11	5	55	50	5	208.33	25	6	150
4	10	5	41.67	10	5	50	15	5	62.50	20	6	100	22	5	91.67	28	9	252
5	10	6	50.00	8	5	40	19	5	79.17	18	6	108	30	5	125.00	35	7	245
6	10	6	50.00	10	10	100	15	6	75.00	15	6	90	35	6	175.00	30	5	150
7	9	5	37.50	6	6	36	16	7	93.33	20	10	200	25	6	125.00	30	5	150
รวม			332.51			375			560.83			756			1,016.67			1,447
เฉลี่ยต่อฟาร์ม			47.50			53.57			80.12			108			145.24			206.71

ที่มา : จากการสอบถามเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และเป็ดตามแบบผสมผสาน จำนวน 42 ราย หนึ่ง

ฟาร์มขนาดเล็ก ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
 ฟาร์มขนาดกลาง ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย
 ฟาร์มขนาดใหญ่ ระยะเวลา 10 เดือน 7 ราย และระยะเวลา 12 เดือน 7 ราย

1. ค่าภาษีที่ดิน = พื้นที่ x อัตราค่าภาษี x 10 เดือน
 12

2. ค่าภาษีที่ดิน = พื้นที่ x อัตราค่าภาษี

ไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 53.57 108.00 และ 206.71 บาท ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่ ปรากฏผลดังต่อไปนี้คือ

จากตารางที่ 3.23 แสดงต้นทุนการผลิตของฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ปรากฏว่า ต้นทุนการผลิตทั้งหมดของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 1,240,818.58 1,780,074.02 และ 3,980,663.86 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 1,469,344.72 2,188,555.58 และ 4,567,470.75 บาท ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังทราบส่วนประกอบของต้นทุนการผลิตของเกษตรกรผู้ทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ประกอบด้วยต้นทุนผันแปรร้อยละ 91.66 90.52 และ 93.19 ตามลำดับ ต้นทุนคงที่ร้อยละ 8.34 9.48 และ 6.81 ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ประกอบด้วยต้นทุนผันแปรร้อยละ 90.66 91.39 และ 93.46 ตามลำดับ ต้นทุนคงที่ร้อยละ 9.34 8.61 และ 6.54 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดของต้นทุนการผลิตของแต่ละขนาดฟาร์มพบว่า ค่าอาหารไก่เป็นค่าใช้จ่ายที่สูงที่สุดของต้นทุนการผลิต กล่าวคือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 67.17 67.05 และ 69.33 ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 66.06 67.36 และ 69.87 ตามลำดับ สาเหตุที่ค่าอาหารไก่มีสัดส่วนสูงที่สุดของต้นทุนการผลิต เนื่องจากอาหารไก่เป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการเลี้ยงไก่ตั้งแต่เริ่มแรกจนจำหน่าย และไก่ต้องกินอาหารเพื่อการเจริญเติบโต รวมทั้งค่าอาหารไก่มีมูลค่าสูง ดังนั้นค่าอาหารไก่จึงมีสัดส่วนสูงที่สุด รองลงมาคือค่าพันธุ์ไก่ ซึ่งปรากฏว่าค่าพันธุ์ไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลา

ตารางที่ 3.23 ตารางแสดงต้นทุนการผลิตของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ต้นทุนการผลิต	ขนาดเล็ก				ขนาดกลาง				ขนาดใหญ่			
	ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน		ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน		ระยะเวลา 10 เดือน		ระยะเวลา 12 เดือน	
	บาท/ฟาร์ม	ร้อยละ	บาท/ฟาร์ม	ร้อยละ	บาท/ฟาร์ม	ร้อยละ	บาท/ฟาร์ม	ร้อยละ	บาท/ฟาร์ม	ร้อยละ	บาท/ฟาร์ม	ร้อยละ
ต้นทุนสิ้นแปรเฉลี่ยต่อฟาร์ม	1,137,305.51	91.66	1,332,181.07	90.66	1,611,387.00	90.52	2,000,227.94	91.39	3,709,716.87	93.19	4,268,530.35	93.46
ค่าพันธุ์ไก่ ¹	203,142.86	16.37	253,000.00	17.22	298,228.57	16.75	381,000.00	17.41	685,857.14	17.23	802,500.00	17.57
ค่าอาหารไก่ ²	833,394.34	67.17	970,674.79	66.06	1,193,556.58	67.05	1,474,364.10	67.36	2,759,744.86	69.33	3,191,118.93	69.87
ค่าแรงงาน ³	31,373.45	2.53	37,128.00	2.53	35,785.00	2.01	40,622.40	1.86	63,356.00	1.59	67,710.00	1.48
ค่ายาป้องกันและรักษาโรคไก่ ⁴	15,142.86	1.22	18,857.14	1.28	24,000.00	1.35	28,857.14	1.32	52,971.43	1.33	61,571.43	1.35
ค่าแกลบ ⁵	962.86	0.08	1,110.71	0.07	1,271.43	0.07	1,503.86	0.07	3,170.29	0.08	3,413.57	0.07
ค่าใช้จ่ายในการจับไก่ ⁶	4,371.43	0.35	4,864.29	0.33	5,902.86	0.33	7,314.29	0.33	14,700.00	0.37	14,592.86	0.32
ค่าพันธุ์ปลา ⁷	19,391.43	1.56	13,335.71	0.91	20,428.57	1.15	27,214.29	1.24	53,571.43	1.34	52,828.57	1.16
ค่าปูนขาว ⁸	970.71	0.08	957.14	0.07	1,312.86	0.07	1,492.14	0.07	2,300.00	0.06	2,285.00	0.05
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง ⁹	11,942.86	0.96	9,971.43	0.68	7,085.71	0.40	12,442.86	0.57	21,442.86	0.54	17,285.71	0.38
ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ ¹⁰	4,000.00	0.32	5,500.00	0.37	4,250.00	0.24	5,100.00	0.23	7,485.71	0.19	10,985.71	0.24
ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า ¹¹	10,828.57	0.87	12,800.00	0.87	14,785.71	0.83	16,571.43	0.76	33,571.43	0.84	30,714.29	0.67
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ¹²	1,558.57	0.13	3,762.86	0.26	4,515.14	0.25	3,482.86	0.16	11,219.29	0.28	13,256.14	0.29
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ¹³	225.57	0.02	219.00	0.01	264.57	0.02	262.57	0.01	326.43	0.01	268.14	0.01
ต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อฟาร์ม	103,513.07	8.34	137,163.65	9.34	168,687.02	9.48	188,327.64	8.61	270,946.99	6.81	298,940.40	6.54
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง ¹⁴	44,931.80	3.62	61,352.91	4.18	73,767.04	4.15	78,854.39	3.61	114,403.58	2.88	128,561.57	2.81
ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ ¹⁵	48,167.94	3.88	64,877.84	4.42	78,202.86	4.39	88,915.35	4.07	121,984.28	3.07	128,817.20	2.82
ค่าเช่าที่ดิน ¹⁶	10,365.83	0.84	10,879.33	0.74	16,637.00	0.93	20,449.90	0.93	34,413.89	0.86	41,354.92	0.90
ค่าภาษีที่ดิน ¹⁷	47.50	0.00	53.57	0.00	80.12	0.01	108.00	0.00	145.24	0.00	206.71	0.01
รวมต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อฟาร์ม ¹	1,240,818.58	100	1,469,344.72	100	1,780,074.02	100	2,188,555.58	100	3,980,663.86	100	4,567,470.75	100

¹ ต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อฟาร์ม = ต้นทุนสิ้นแปรเฉลี่ยต่อฟาร์ม + ต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อฟาร์ม

- ที่มา :
- 1. จากตารางที่ 3.2
 - 2. จากตารางที่ 3.3
 - 3. จากตารางที่ 3.7
 - 4. จากตารางที่ 3.8
 - 5. จากตารางที่ 3.9
 - 6. จากตารางที่ 3.10
 - 7. จากตารางที่ 3.5
 - 8. จากตารางที่ 3.11
 - 9. จากตารางที่ 3.12
 - 10. จากตารางที่ 3.13
 - 11. จากตารางที่ 3.14
 - 12. จากตารางที่ 3.15
 - 13. จากตารางที่ 3.16
 - 14. จากตารางที่ 3.17 และ 3.18
 - 15. จากตารางที่ 3.20
 - 16. จากตารางที่ 3.21
 - 17. จากตารางที่ 3.22

แบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 16.37 16.75 และ 17.23 ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 17.22 17.41 และ 17.57 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ต้นทุนการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลา

เพื่อแสดงการเปรียบเทียบต้นทุนการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลา ดังนั้นจึงได้แยกต้นทุนการผลิตในการทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานออกเป็นต้นทุนการผลิตในการเลี้ยงไก่และต้นทุนการผลิตในการเลี้ยงปลา ซึ่งในการแบ่งต้นทุนนี้มีต้นทุนบางประเภทที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลา จึงจำเป็นต้องแบ่งต้นทุนดังกล่าวให้กับการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลาตามหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ ได้แก่

1. ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง

ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างจะสัมพันธ์กับสินทรัพย์โดยตรง ซึ่งการแบ่งสรรค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะใช้เกณฑ์อัตราส่วนของสินทรัพย์ที่ใช้ในการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลาเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง เนื่องจากสินทรัพย์ที่ใช้ร่วมกันระหว่างการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลา ได้แก่ รถบรรทุก (PICK UP) และรถบรรทุกเล็ก ซึ่งในการทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานถือว่าการเลี้ยงไก่เป็นกิจกรรมหลักและการเลี้ยงปลาเป็นกิจกรรมรอง ทำให้การใช้งานของสินทรัพย์ดังกล่าวเพื่อการเลี้ยงไก่มีมากกว่าการเลี้ยงปลา ดังนั้นจึงแบ่งสินทรัพย์ดังกล่าวให้กับการเลี้ยงไกร้อยละ 90 และการเลี้ยงปลาร้อยละ 10

จากตารางที่ 3.24 และ 3.25 เมื่อแบ่งสรรค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างตามอัตราส่วนของสินทรัพย์ที่ใช้ในการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลาพบว่า สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 38,479.92 63,416.40 และ 98,403.99 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้ คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 6,451.88 10,350.64 และ 15,999.59 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 3.24 ตารางแสดงค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างของการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลาของเกษตรกรผู้ทำมาค้าขายเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529 (ระยะเวลา 10 เดือน)

รายการ	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
	ค่าเสื่อมราคาทั้งหมด	ค่าเสื่อมราคาของการเลี้ยงไก่	ค่าเสื่อมราคาของการเลี้ยงปลา	ค่าเสื่อมราคาทั้งหมด	ค่าเสื่อมราคาของการเลี้ยงไก่	ค่าเสื่อมราคาของการเลี้ยงปลา	ค่าเสื่อมราคาทั้งหมด	ค่าเสื่อมราคาของการเลี้ยงไก่	ค่าเสื่อมราคาของการเลี้ยงปลา
โรงเรือนไก่	28,399.21	28,398.21	-	41,534.39	41,534.39	-	70,071.43	70,071.43	-
บ่อปลา	3,642.86	-	3,642.86	5,446.75	-	5,446.75	10,517.71	-	10,517.71
รถบรรทุก (PICK UP) ¹	-	-	-	13,500.00	12,150.00	1,350.00	10,687.50	9,619.75	1,068.75
รถบรรทุกเล็ก ¹	4,875.00	4,387.50	487.50	2,535.71	2,282.14	253.57	3,570.00	3,219.00	357.00
เครื่องกลึงไก่	437.38	437.38	-	688.69	688.69	-	1,586.83	1,586.83	-
คีมยาว	582.07	582.07	-	865.08	865.08	-	1,751.21	1,751.21	-
กระดิกน้ำลูกไก่	521.01	521.01	-	716.45	716.45	-	1,469.89	1,469.89	-
รางน้ำ	549.26	549.26	-	603.35	603.35	-	1,812.43	1,812.43	-
ถังอาหารทรงกลมแขวน	1,621.40	1,621.40	-	2,203.59	2,203.59	-	4,693.70	4,693.70	-
ที่เก็บน้ำ	389.65	389.65	-	537.87	537.87	-	990.41	990.41	-
มุ้งเขียว	425.28	425.28	-	427.60	427.60	-	1,188.52	1,188.52	-
เสียมกัน	129.08	129.08	-	330.14	330.14	-	490.12	490.12	-
เครื่องสูบน้ำขนาดเล็ก	449.32	449.32	-	588.00	588.00	-	880.82	880.82	-
เครื่องสูบน้ำหนักไก่	589.76	589.76	-	488.10	488.10	-	636.88	636.88	-
เครื่องสูบน้ำ	1,484.74	-	1,484.74	2,194.35	-	2,194.35	2,672.74	-	2,672.74
ท่อ	836.78	-	836.78	1,105.97	-	1,105.97	1,383.39	-	1,383.39
รวม (บาท/ฟาร์ม)	44,931.80	38,479.92	6,451.88	73,767.04	63,416.40	10,350.64	114,403.58	98,403.99	15,999.59

หมายเหตุ 1. เม่งสรรค่าเสื่อมราคาของรถบรรทุก (PICK UP) และรถบรรทุกเล็ก ให้กับการเลี้ยงไก่ระยะ 90 และการเลี้ยงปลา ระยะ 10

ตารางที่ 3.25 ตารางแสดงค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างของการเดินรถไฟและการเดินรถของภาคเอกชน ในเขตจังหวัดอุตรดิตถ์ ปีการผลิต 2529 (ระยะเวลา 12 เดือน)

รายการ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	ค่าเสื่อมราคาทั้งหมด	ค่าเสื่อมราคาของการเดินรถไฟ	ค่าเสื่อมราคาทั้งหมด	ค่าเสื่อมราคาของการเดินรถไฟ	ค่าเสื่อมราคาทั้งหมด	ค่าเสื่อมราคาของการเดินรถไฟ
โรงเรือนรถไฟ	32,591.04	32,591.04	44,117.27	44,117.27	78,701.26	78,701.26
ขบวนรถ	3,188.98	-	6,866.75	6,866.75	12,014.40	12,014.40
รถบรรทุก (PICK UP) 1	10,800.00	9,720.00	11,700.00	10,530.00	10,800.00	1,080.00
รถบรรทุกเล็ก 1	5,118.48	4,606.63	3,660.00	3,294.00	4,877.42	487.74
เครื่องกลชุดรถไฟ	630.25	630.25	773.82	773.82	1,756.49	-
หัวขบวน	760.34	760.34	1,102.97	1,102.97	2,158.03	-
กระดุมเหล็ก	572.67	572.67	847.03	847.03	1,575.07	-
รางน้ำ	540.58	540.58	922.32	922.32	1,408.25	-
สิ่งอาหารทรงกลมแขวน	2,165.42	2,165.42	2,619.20	2,619.20	5,154.51	-
ที่เก็บน้ำ	446.34	446.34	644.44	644.44	1,256.14	-
นึ่งข้าว	440.58	440.58	611.46	611.46	1,508.08	-
เสียมกัน	172.84	172.84	259.29	259.29	381.64	-
เครื่องสูบน้ำขนาดเล็ก	537.14	537.14	731.57	731.57	918.37	-
เครื่องสูบน้ำขนาดโต	675.38	675.38	629.22	629.22	744.41	-
เครื่องสูบน้ำ	1,553.13	-	2,100.00	-	3,516.20	3,516.20
ท่อ	1,159.74	-	1,269.15	-	1,791.30	1,791.30
รวม (บาท/หารับ)	61,352.91	53,859.21	78,654.39	67,082.48	128,561.57	18,889.64

หมายเหตุ 1. แบ่งสรรค่าเสื่อมราคาของรถบรรทุก (PICK UP) และรถบรรทุกเล็ก ให้กับการเดินรถไฟร้อยละ 90 และการเดินรถร้อยละ 10

สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และ
 สิ่งก่อสร้างของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และ
 ขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 53,859.21 67,082.49 และ 109,671.93 บาท ตามลำดับ
 ส่วนค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์ม
 ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 7,493.70 11,771.90 และ 18,889.64
 บาท ตามลำดับ

2. ค่าดอกเบี้ยเงินทุน

ค่าดอกเบี้ยเงินทุนจะผันแปรไปตามสินทรัพย์ที่ใช้ในการลงทุน ดังนั้น การแบ่งสรร
 ค่าดอกเบี้ยเงินทุนให้กับการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลา จะใช้เกณฑ์อัตราส่วนของสินทรัพย์ที่ใช้ใน
 การลงทุน เป็น เกณฑ์ในการแบ่ง

จากตารางที่ 3.26 และ 3.27 แสดงอัตราส่วนของเงินลงทุนของการเลี้ยงไก่
 และการเลี้ยงปลามีดังนี้คือ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน
 อัตราส่วนเงินลงทุนของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง
 และขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 83.48 82.53 และ 84.86 ตามลำดับ อัตราส่วนเงินลงทุน
 ของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่
 คิดเป็นร้อยละ 16.52 17.47 และ 15.14 ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสม
 ผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน อัตราส่วนเงินลงทุนของการเลี้ยงไก่ของแต่ละฟาร์มมีดังนี้คือ
 ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 85.21 83.01 และ 82.63 ตาม
 ลำดับ อัตราส่วนเงินลงทุนของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก
 ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 14.79 16.99 และ 17.37 ตามลำดับ

จากตารางที่ 3.28 และ 3.29 เมื่อแบ่งสรรค่าดอกเบี้ยเงินทุนตาม เกณฑ์ดังกล่าว
 ปรากฏว่า สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ค่าดอกเบี้ย
 เงินทุนของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาด
 ใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 40,210.59 64,540.82 และ 103,515.86 บาท ตามลำดับ ส่วนค่า
 ดอกเบี้ยเงินทุนของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง
 และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 7,957.35 13,662.04 และ 18,468.42 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 3.26 ตารางแสดง เงินลงทุนของการ ซื้อไปและการ ขายไปของ เกษตรกรผู้ทำร่วม ซื้อไปและขายไปของเกษตรกรใน เขตจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการผลิต 2529 (ระยะเวลา 10 เดือน)

รายการ	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
	เงินลงทุน ทั้งหมด	เงินลงทุน การซื้อไป	เงินลงทุน การขายไป	เงินลงทุน ทั้งหมด	เงินลงทุน การซื้อไป	เงินลงทุน การขายไป	เงินลงทุน ทั้งหมด	เงินลงทุน การซื้อไป	เงินลงทุน การขายไป
โรงเรือนไก่	302,914.29	302,914.29	-	403,714.29	403,714.29	-	934,285.71	934,285.71	-
บ่อปลา	48,571.43	-	48,571.43	79,885.71	-	79,885.71	150,192.86	-	150,192.86
รถบรรทุก (PICK UP) ¹	-	-	-	180,000.00	162,000.00	18,000.00	142,500.00	128,250.00	14,250.00
รถบรรทุกเล็ก ¹	39,000.00	35,100.00	3,900.00	23,666.67	21,300.00	2,366.67	29,750.00	26,775.00	2,975.00
เครื่องยกซากไก่	3,747.45	3,747.45	-	5,793.39	5,793.39	-	13,329.36	13,329.36	-
ฝ้ายาว	3,094.29	3,094.29	-	4,889.44	4,889.44	-	8,700.00	8,700.00	-
กระตักน้ำตกไก่	2,232.01	2,232.01	-	3,438.96	3,438.96	-	6,543.96	6,543.96	-
รางน้ำ	3,895.57	3,295.57	-	3,721.47	3,721.47	-	10,243.87	10,243.87	-
ถังอาหารทรงกลมแขวน	5,837.04	5,837.04	-	9,440.18	9,440.18	-	20,896.36	20,896.36	-
ที่เก็บน้ำ	1,538.32	1,538.32	-	1,658.80	1,658.80	-	4,587.56	4,587.56	-
มุ้งเขียว	1,168.66	1,168.66	-	1,318.73	1,318.73	-	3,865.06	3,865.06	-
เสียบกัน	464.68	464.68	-	792.34	792.34	-	1,346.85	1,346.85	-
เครื่องสูบน้ำขนาดเล็ก	2,771.43	2,771.43	-	3,224.57	3,224.57	-	5,739.42	5,739.42	-
เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่	3,842.86	3,842.86	-	3,514.29	3,514.29	-	4,478.57	4,478.57	-
เครื่องสูบน้ำ	15,785.71	-	15,785.71	25,568.57	-	25,568.57	32,072.85	-	32,072.85
ท่อ	4,157.14	-	4,157.14	6,450.00	-	6,450.00	9,014.15	-	9,014.15
รวม	438,420.88	366,006.60	72,414.28	757,077.41	624,806.48	132,270.93	1,377,546.58	1,169,041.72	208,504.86
อัตราส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)	100	83.48	16.52	100	82.53	17.47	100	84.86	15.14

หมายเหตุ 1. แบ่งสรรสินทรัพย์รถบรรทุก (PICK UP) และรถบรรทุก เล็กให้กับการเลี้ยงไก่ร้อยละ 90 และการเลี้ยงปลาร้อยละ 10

ที่มา : จากตารางที่ 3.17

ตารางที่ 3.27 ตารางแสดงเงินลงทุนของการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลาของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529 (ระยะเวลา 12 เดือน)

รายการ	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
	เงินลงทุนทั้งหมด	เงินลงทุนการเลี้ยงไก่	เงินลงทุนการเลี้ยงปลา	เงินลงทุนทั้งหมด	เงินลงทุนการเลี้ยงไก่	เงินลงทุนการเลี้ยงปลา	เงินลงทุนทั้งหมด	เงินลงทุนการเลี้ยงไก่	เงินลงทุนการเลี้ยงปลา
โรงเรือนไก่	269,057.14	269,057.14	-	426,957.14	426,957.14	-	824,614.27	824,614.27	-
บ่อน้ำ	40,500.00	-	40,500.00	81,714.29	81,714.29	81,714.29	162,060.86	-	162,060.86
รถบรรทุก (PICK UP) ¹	120,000.00	108,000.00	12,000.00	130,000.00	117,000.00	13,000.00	120,000.00	108,000.00	12,000.00
รถบรรทุกเล็ก ¹	36,000.00	32,400.00	3,600.00	30,500.00	27,450.00	3,050.00	33,600.00	30,240.00	3,360.00
เครื่องยกไก่	3,781.50	3,781.50	-	5,308.39	5,308.39	-	12,295.42	12,295.42	-
ผ้าขาว	3,261.86	3,261.86	-	4,885.71	4,885.71	-	7,704.15	7,704.15	-
กระดิกน้ำลูกไก่	2,124.60	2,124.60	-	3,269.54	3,269.54	-	6,300.27	6,300.27	-
รางน้ำ	2,702.92	2,702.92	-	4,214.98	4,214.98	-	7,041.27	7,041.27	-
ถังอาหารทรงกลมแขวน	6,193.10	6,193.10	-	8,224.28	8,224.28	-	18,401.60	18,401.60	-
ที่เก็บน้ำ	1,593.42	1,593.42	-	1,933.33	1,933.33	-	4,308.56	4,308.56	-
ถังเขียว	1,070.61	1,070.61	-	1,571.46	1,571.46	-	3,227.30	3,227.30	-
เสียมกัน	518.52	518.52	-	666.38	666.38	-	1,144.91	1,144.91	-
เครื่องสูบน้ำขนาดเล็ก	2,665.71	2,665.71	-	3,870.00	3,870.00	-	4,463.29	4,463.29	-
เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่	3,471.43	3,471.43	-	3,328.57	3,328.57	-	4,250.57	4,250.57	-
เครื่องสูบน้ำท่อ	14,428.57	-	14,428.57	21,000.00	-	21,000.00	31,153.57	-	31,153.57
ท่อ	5,300.00	-	5,300.00	5,800.00	-	5,800.00	8,437.00	-	8,437.00
รวม	512,689.38	436,860.81	75,828.57	733,244.07	608,679.78	124,564.29	1,249,003.04	1,031,991.61	217,011.43
อัตราส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)	100	85.21	14.79	100	83.01	16.99	100	82.63	17.37

หมายเหตุ 1. แบ่งสรรเงินที่บริษัทรถบรรทุก (PICK UP) และรถบรรทุกเล็ก ให้กับการเลี้ยงไก่ร้อยละ 80 และการเลี้ยงปลาร้อยละ 10

ตารางที่ 3.28 ตารางแสดงค่าดอกเบี้ยเงินลงทุนของการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลาของเกษตรกรผู้ทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529 (ระยะเวลา ๕ เดือน)

รายการ	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
	รวมทั้งหมด	ของการเลี้ยงไก่	ของการเลี้ยงปลา	รวมทั้งหมด	ของการเลี้ยงไก่	ของการเลี้ยงปลา	รวมทั้งหมด	ของการเลี้ยงไก่	ของการเลี้ยงปลา
	1	2	3	1	4	5	1	6	7
ดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้ในการทำฟาร์ม (บาท)	26,976.19	25,519.72	4,456.47	36,547.62	30,162.75	6,384.87	51,952.38	44,086.79	7,865.59
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (ร้อยละ)	20.98	20.98	20.98	22.09	22.09	22.09	14.21	14.21	14.21
เงินทุนส่วนที่กู้ยืม (บาท)	154,285.71	128,797.71	25,488.00	198,571.43	163,881.00	34,690.43	438,571.43	372,171.72	66,399.71
เงินทุนทั้งหมด (บาท)	438,420.88	366,006.60	72,414.28	757,077.41	624,806.46	132,270.95	1,377,546.58	1,169,041.72	208,504.86
เงินทุนส่วนตัว (บาท)	284,135.17	237,208.89	46,926.28	558,505.98	460,925.46	97,580.52	938,975.15	796,870.00	142,105.15
อัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร (ร้อยละ)	8.95	8.95	8.95	8.95	8.95	8.95	8.95	8.95	8.95
ค่าเสียโอกาสของเงินทุนส่วนตัว (บาท)	21,191.75	17,690.87	3,500.88	41,655.24	34,378.07	7,277.17	70,031.90	59,429.07	10,602.83
ดอกเบี้ยเงินลงทุนทั้งหมด (บาท)	48,167.94	40,210.59	7,957.35	78,202.86	64,540.82	13,662.04	121,984.28	103,515.86	18,468.42

* จากตารางที่ 3.26

** เงินทุนส่วนตัว(บาท) = เงินลงทุนทั้งหมด - เงินทุนส่วนที่กู้ยืม

1. จากตารางที่ 3.20

2. แบ่งสรรตามอัตราส่วนเงินลงทุนร้อยละ 83.48

3. แบ่งสรรตามอัตราส่วนเงินลงทุนร้อยละ 16.52

4. แบ่งสรรตามอัตราส่วนเงินลงทุนร้อยละ 82.53

5. แบ่งสรรตามอัตราส่วนเงินลงทุนร้อยละ 17.47

6. แบ่งสรรตามอัตราส่วนเงินลงทุนร้อยละ 84.86

7. แบ่งสรรตามอัตราส่วนเงินลงทุนร้อยละ 15.14

ตารางที่ 3.29 ตารางแสดงค่าดอกเบี้ยเงินกู้ของ เกษตรกรผู้ทำฟาร์ม เลี้ยงไก่และการ เลี้ยงปลาแบบผสมผสาน ใน เมลจังหวัดอุบลราชธานี ปีการผลิต 2529 (ระยะเวลา 12 เดือน)

รายการ	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
	รวมทั้งหมด	ของการเลี้ยงไก่	ของการเลี้ยงปลา	รวมทั้งหมด	ของการเลี้ยงไก่	ของการเลี้ยงปลา	รวมทั้งหมด	ของการเลี้ยงไก่	ของการเลี้ยงปลา
	1	2	3	1	4	5	1	6	7
ดอกเบี้ยเงินกู้ที่ใช้ในการทำฟาร์ม (บาท)	33,951.43	28,930.01	5,021.42	44,514.29	36,951.31	7,562.98	50,785.71	41,964.23	8,821.48
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (ร้อยละ)	20.31	20.31	20.31	18.77	18.77	18.77	13.47	13.47	13.47
เงินกู้ส่วนที่กู้ยืม (บาท)	167,142.86	142,422.43	24,720.43	237,142.86	196,852.29	40,290.57	377,142.86	311,633.14	65,509.72
เงินกู้ทั้งหมด (บาท) *	512,669.38	436,860.81	75,808.57	733,244.07	608,679.78	124,564.29	1,249,003.04	1,031,991.61	217,011.43
เงินกู้ส่วนที่กู้ยืม (บาท) **	345,546.52	294,438.38	51,108.14	496,101.21	411,827.49	84,273.72	871,860.18	720,358.47	151,501.71
อัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร (ร้อยละ)	8.95	8.95	8.95	8.95	8.95	8.95	8.95	8.95	8.95
ค่าเสียโอกาสของเงินกู้ส่วนที่กู้ยืม (บาท)	30,926.41	26,352.40	4,574.01	44,401.06	36,857.32	7,543.74	78,031.49	64,477.42	13,554.07
ดอกเบี้ยเงินกู้ทั้งหมด (บาท)	64,877.84	55,282.41	9,595.43	88,915.35	73,808.63	15,106.72	128,817.20	106,441.65	22,375.55

* จากตารางที่ 3.27

** เงินกู้ส่วนที่กู้ยืม (บาท) = เงินกู้ทั้งหมด - เงินกู้ส่วนที่กู้ยืม

1. จากตารางที่ 3.20

2. แบ่งสรรคณาัตราส่วนเงินลงทุนร้อยละ 85.21

3. แบ่งสรรคณาัตราส่วนเงินลงทุนร้อยละ 14.79

4. แบ่งสรรคณาัตราส่วนเงินลงทุนร้อยละ 83.01

5. แบ่งสรรคณาัตราส่วนเงินลงทุนร้อยละ 16.99

6. แบ่งสรรคณาัตราส่วนเงินลงทุนร้อยละ 82.63

7. แบ่งสรรคณาัตราส่วนเงินลงทุนร้อยละ 17.37

สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ค่าดอกเบี้ยเงินทุนของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 55,282.41 73,808.63 และ 106,441.65 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าดอกเบี้ยเงินทุนของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 9,595.43 15,106.72 และ 22,375.55 บาท ตามลำดับ

3. ค่าเช่าที่ดิน

เนื่องจากการทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน มีการใช้ที่ดินร่วมกันในการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลา ดังนั้น ค่าเช่าที่ดินจึงเป็นต้นทุนที่ใช้ร่วมกันระหว่างการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลา สำหรับเกณฑ์ที่ใช้แบ่งค่าเช่าที่ดินจะใช้เกณฑ์พื้นที่ที่ใช้ในการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลาตามความเป็นจริง ในอัตราร้อยละ 10 และร้อยละ 90 ตามลำดับ

จากตารางที่ 3.30 เมื่อแบ่งสรรค่าเช่าที่ดินตามเกณฑ์ดังกล่าวปรากฏว่า สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ค่าเช่าที่ดินของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้ คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 1,036.58 1,663.70 และ 3,441.39 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าเช่าที่ดินของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 9,329.25 14,973.30 และ 30,972.50 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ค่าเช่าที่ดินของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 1,087.93 2,044.99 และ 4,135.49 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าเช่าที่ดินของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 9,791.40 18,404.91 และ 37,219.43 บาท ตามลำดับ

4. ค่าภาษีที่ดิน

เนื่องจากที่ดินใช้ร่วมกันระหว่างการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลา ดังนั้น ค่าภาษีที่ดินในการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลาจึงใช้เกณฑ์เดียวกับการแบ่งค่าเช่าที่ดินในอัตราร้อยละ 10 และร้อยละ 90 ตามลำดับ

จากตารางที่ 3.32 และ 3.33 เมื่อแบ่งสรรค่าภาษีที่ดินตามเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ค่าภาษีที่ดินของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 4.75 8.01 และ 14.52 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าภาษีที่ดินของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 42.75 72.11 และ 130.72 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ค่าภาษีที่ดินของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 5.36 10.80 และ 20.67 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าภาษีที่ดินของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 48.21 97.20 และ 186.04 บาท ตามลำดับ

5. ค่าแรงงาน

ค่าแรงงาน เป็นต้นทุนที่ใช้ร่วมกันระหว่างการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลา เนื่องจากการเลี้ยงไก่เป็นกิจกรรมหลัก แรงงานส่วนใหญ่จึงเป็นแรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงไก่ ดังนั้นจึงแบ่งค่าแรงงานตามความเป็นจริงให้กับการเลี้ยงไก่ร้อยละ 90 และให้กับการเลี้ยงปลาร้อยละ 10

จากตารางที่ 3.31 เมื่อแบ่งสรรค่าแรงงานตามเกณฑ์ดังกล่าว ปรากฏว่า สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ค่าแรงงานของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 28,236.11 32,206.50 และ 57,020.40 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าแรงงานของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 3,137.34 3,578.50 และ 6,335.60 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ค่าแรงงานของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 33,415.20 36,560.16 และ 60,939.00 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าแรงงานของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 3,712.80 4,062.24 และ 6,771.00 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 3.31 ตารางแสดงค่าแรงงานเฉลี่ยของการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลาของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน
ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ขนาดฟาร์ม	ค่าแรงงานในครัวเรือน (บาท/ฟาร์ม)		ค่าแรงงานจ้างประจำ (บาท/ฟาร์ม)		ค่าแรงงานทั้งหมด (บาท/ฟาร์ม)	
	รวม ¹	การเลี้ยงไก่	การเลี้ยงปลา	รวม ¹	การเลี้ยงไก่	การเลี้ยงปลา
ระยะเวลา 10 เดือน						
ขนาดเล็ก	19,846.74	17,862.07	1,984.67	11,526.71	10,374.04	1,152.67
ขนาดกลาง	23,035.00	20,731.50	2,303.50	12,750.00	11,475.00	1,275.00
ขนาดใหญ่	29,516.00	26,564.40	2,951.60	33,840.00	30,456.00	3,384.00
ระยะเวลา 12 เดือน						
ขนาดเล็ก	21,828.00	19,645.20	2,182.80	15,300.00	13,770.00	1,530.00
ขนาดกลาง	24,494.40	22,044.96	2,449.44	16,128.00	14,515.20	1,612.80
ขนาดใหญ่	38,073.00	34,265.70	3,807.30	29,637.00	26,673.30	2,963.70
				รวม ¹	รวม ¹	รวม ¹
				31,373.45	28,236.11	3,137.34
				35,785.00	32,206.50	3,578.50
				63,356.00	57,020.40	6,335.60
				รวม ¹	รวม ¹	รวม ¹
				37,128.00	33,415.20	3,712.80
				40,622.40	36,560.16	4,062.24
				67,710.00	60,939.00	6,771.00

1: จากตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.32 ตารางแสดงต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อฟาร์มของการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลาของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529 (ระยะเวลา 10 เดือน)

ต้นทุนการผลิต	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
	รวมทั้งหมด (บาท/ฟาร์ม)	การเลี้ยงไก่ (บาท/ฟาร์ม)	การเลี้ยงปลา (บาท/ฟาร์ม)	รวมทั้งหมด (บาท/ฟาร์ม)	การเลี้ยงไก่ (บาท/ฟาร์ม)	การเลี้ยงปลา (บาท/ฟาร์ม)	รวมทั้งหมด (บาท/ฟาร์ม)	การเลี้ยงไก่ (บาท/ฟาร์ม)	การเลี้ยงปลา (บาท/ฟาร์ม)
ต้นทุนผันแปร	1,137,305.51	1,110,030.36	27,275.15	1,611,387.00	1,580,340.57	31,046.43	3,703,716.87	3,633,417.46	76,299.41
ค่าพันธุ์ไก่ ¹	203,142.86	203,142.86	-	298,228.57	298,228.57	-	685,857.14	685,857.14	-
ค่าอาหารไก่ ²	833,394.34	833,394.34	-	1,193,556.58	1,193,556.58	-	2,759,744.86	2,759,744.86	-
ค่าแรงงาน ³	31,373.45	28,236.11	3,137.34	35,785.00	32,206.50	3,578.50	63,356.00	57,020.40	6,335.60
ค่ายาป้องกันและรักษาโรคไก่ ⁴	15,142.86	15,142.86	-	24,000.00	24,000.00	-	52,971.43	52,971.43	-
ค่าแกลบ ⁵	962.86	962.86	-	1,271.43	1,271.43	-	3,170.29	3,170.29	-
ค่าใช้จ่ายในการจับไก่ ⁶	4,371.43	4,371.43	-	5,902.86	5,902.86	-	14,700.00	14,700.00	-
ค่าพันธุ์ปลา ⁷	19,391.43	-	19,391.43	20,428.57	-	20,428.57	53,571.43	-	53,571.43
ค่าปูนขาว ⁸	970.71	-	970.71	1,312.86	-	1,312.86	2,300.00	-	2,300.00
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง ⁹	11,942.86	9,969.90	1,972.96	7,085.71	5,847.84	1,237.87	21,442.86	18,196.41	3,246.45
ค่าซ่อมแซมขยันทาหนะ ¹⁰	4,000.00	3,600.00	400.00	4,250.00	3,825.00	425.00	7,485.71	6,737.14	748.57
ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า ¹¹	10,828.57	10,828.57	-	14,785.71	14,785.71	-	33,571.43	33,571.43	-
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ¹²	1,558.57	155.86	1,402.71	4,515.14	451.51	4,063.63	11,219.29	1,121.93	10,097.36
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ¹³	225.57	225.57	-	264.57	264.57	-	326.43	326.43	-
ต้นทุนคงที่	103,513.07	79,731.84	23,781.23	168,687.02	129,628.93	39,058.09	270,946.99	205,375.76	65,571.23
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง ¹⁴	44,931.80	38,479.92	6,451.88	73,767.04	63,416.40	10,350.64	114,403.58	98,403.99	15,999.59
ค่าดอกเบี้ยเงินทุน ¹⁵	48,167.94	40,210.59	7,957.35	78,202.86	64,540.82	13,662.04	121,984.28	103,515.86	18,468.42
ค่าเช่าที่ดิน ¹⁶	10,365.83	1,036.58	9,329.25	16,637.00	1,663.70	14,973.30	34,413.89	3,441.39	30,972.50
ค่าภาษีที่ดิน ¹⁷	47.50	4.75	42.75	80.12	8.01	72.11	145.24	14.52	130.72
รวม	1,240,818.58	1,189,762.20	51,056.38	1,780,074.02	1,709,969.50	70,104.52	3,980,663.86	3,838,793.22	141,870.64

ที่มา : ¹ จากตารางที่ 3.2
² จากตารางที่ 3.3
³ จากตารางที่ 3.31
⁴ จากตารางที่ 3.8
⁵ จากตารางที่ 3.9
⁶ จากตารางที่ 3.10
⁷ จากตารางที่ 3.5
⁸ จากตารางที่ 3.11
⁹ จากตารางที่ 3.12

¹⁰ จากตารางที่ 3.13
¹¹ จากตารางที่ 3.14
¹² จากตารางที่ 3.15
¹³ จากตารางที่ 3.16
¹⁴ จากตารางที่ 3.24
¹⁵ จากตารางที่ 3.28
¹⁶ จากตารางที่ 3.30
¹⁷ จากตารางที่ 3.22

ตารางที่ 3.33 ตารางแสดงต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลาของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน ในเขตปทุมธานี ปีการผลิต 2529 (ระยะเวลา 12 เดือน)

ต้นทุนการผลิต	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
	รวมทั้งหมด (บาท/ไร่)	การเลี้ยงไก่ (บาท/ไร่)	การเลี้ยงปลา (บาท/ไร่)	รวมทั้งหมด (บาท/ไร่)	การเลี้ยงไก่ (บาท/ไร่)	การเลี้ยงปลา (บาท/ไร่)	รวมทั้งหมด (บาท/ไร่)	การเลี้ยงไก่ (บาท/ไร่)	การเลี้ยงปลา (บาท/ไร่)
ต้นทุนขั้นแปร	1,332,181.07	1,308,764.08	23,416.99	2,000,227.94	1,961,700.66	38,527.28	4,268,530.35	4,190,614.15	77,916.20
ค่าพันธุ์ไก่ ¹	253,000.00	253,000.00	-	381,000.00	381,000.00	-	802,500.00	802,500.00	-
ค่าอาหารไก่ ²	970,674.79	970,674.79	-	1,474,364.10	1,474,364.10	-	3,191,118.93	3,191,118.93	-
ค่าแรงงาน ³	37,128.00	33,415.20	3,712.80	40,622.40	36,560.16	4,062.24	67,710.00	60,939.00	6,771.00
ค่ายาป้องกันและรักษาโรคไก่ ⁴	18,857.14	18,857.14	-	28,857.14	28,857.14	-	61,571.43	61,571.43	-
ค่าแกลบ ⁵	1,110.71	1,110.71	-	1,503.86	1,503.86	-	3,413.57	3,413.57	-
ค่าใช้จ่ายในการจับไก่ ⁶	4,864.29	4,864.29	-	7,314.29	7,314.29	-	14,592.86	14,592.86	-
ค่าพันธุ์ปลา ⁷	13,335.71	-	13,335.71	27,214.29	-	27,214.29	52,828.57	-	52,828.57
ค่าปูนขาว ⁸	957.14	-	957.14	1,492.14	-	1,492.14	2,285.00	-	2,285.00
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง ⁹	9,971.43	8,496.66	1,474.77	12,442.86	10,328.82	2,114.04	17,285.71	14,283.18	3,002.53
ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ ¹⁰	5,500.00	4,950.00	550.00	5,100.00	4,590.00	510.00	10,985.71	9,887.14	1,098.57
ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า ¹¹	12,800.00	12,800.00	-	16,571.43	16,571.43	-	30,714.29	30,714.29	-
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ¹²	3,762.86	376.29	3,386.57	3,482.86	348.29	3,134.57	13,256.14	1,325.61	11,930.53
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ¹³	219.00	219.00	-	262.57	262.57	-	268.14	268.14	-
ต้นทุนคงที่	137,163.65	110,234.91	26,928.74	188,327.64	142,946.91	45,380.73	298,940.40	220,269.74	78,670.66
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง ¹⁴	61,352.91	53,859.21	7,493.70	78,854.39	67,082.49	11,771.90	128,561.57	109,671.93	18,889.64
ค่าดอกเบี้ยเงินทุน ¹⁵	64,877.84	55,282.41	9,595.43	88,915.35	73,808.63	15,106.72	128,817.20	106,441.65	22,375.55
ค่าเช่าที่ดิน ¹⁶	10,879.33	1,087.93	9,791.40	20,449.90	2,044.99	18,404.91	41,354.92	4,135.49	37,219.43
ค่าภาษีที่ดิน ¹⁷	53.57	5.36	48.21	108.00	10.80	97.20	206.71	20.67	186.04
รวม	1,469,344.72	1,418,998.99	50,345.73	2,188,555.58	2,104,647.57	83,908.01	4,567,470.75	4,410,883.89	156,586.86

ที่มา : ¹ จากตารางที่ 3.2
² จากตารางที่ 3.3
³ จากตารางที่ 3.31
⁴ จากตารางที่ 3.8
⁵ จากตารางที่ 3.9
⁶ จากตารางที่ 3.10
⁷ จากตารางที่ 3.5
⁸ จากตารางที่ 3.11
⁹ จากตารางที่ 3.12

¹⁰ จากตารางที่ 3.13
¹¹ จากตารางที่ 3.14
¹² จากตารางที่ 3.15
¹³ จากตารางที่ 3.16
¹⁴ จากตารางที่ 3.25
¹⁵ จากตารางที่ 3.29
¹⁶ จากตารางที่ 3.30
¹⁷ จากตารางที่ 3.22

6. ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง

ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง เป็นต้นทุนที่ใช้ร่วมกันระหว่างการเลี้ยงไก่ และการเลี้ยงปลา สำหรับการแบ่งต้นทุนประเภทนี้ให้กับการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลานั้น จะใช้เกณฑ์ของอัตราส่วนของสินทรัพย์ที่ใช้ในการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลา (ตารางที่ 3.26 และ 3.27)

เมื่อแบ่งสรรค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างตามเกณฑ์ดังกล่าว ปรากฏว่า สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ และสิ่งก่อสร้างของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 9,969.90 5,847.84 และ 18,196.41 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 1,972.96 1,237.87 และ 3,246.45 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 3.32) สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 8,496.66 10,328.82 และ 14,283.18 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้างของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 1,474.77 2,114.04 และ 3,002.53 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 3.33)

7. ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ

ค่าซ่อมแซมยานพาหนะนี้ เป็นต้นทุนที่ใช้ร่วมกันระหว่างการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลา สำหรับการแบ่งต้นทุนประเภทนี้ให้กับการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลานั้น ใช้เกณฑ์การแบ่งสินทรัพย์ที่ใช้ร่วมกันระหว่างการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลาในอัตราร้อยละ 90 และร้อยละ 10 ตามลำดับ ซึ่งสินทรัพย์ดังกล่าว ได้แก่ รถบรรทุก (PICK UP) และรถบรรทุกเล็ก

เมื่อแบ่งสรรค่าซ่อมแซมยานพาหนะตามเกณฑ์ดังกล่าวปรากฏว่า สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ค่าซ่อมแซมยานพาหนะของการเลี้ยง

ไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 3,600.00 3,825.00 และ 6,737.14 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าซ่อมแซมยานพาหนะของการ เลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ย ฟาร์มละ 400.00 425.00 และ 748.57 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 3.32) สำหรับการ เลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ค่าซ่อมแซมยานพาหนะของการเลี้ยง ไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 4,950.00 4,590.00 และ 9,887.14 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าซ่อมแซมยานพาหนะของการ เลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ย ฟาร์มละ 550.00 510.00 และ 1,098.57 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 3.33)

8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นต้นทุนที่ใช้ร่วมกันระหว่างการผลิตไก่และการเลี้ยงปลา โดยใช้กับ เครื่องสูบน้ำและรถบรรทุก สำหรับการทำฟาร์มแบบผสมผสานนี้เกษตรกรจะใช้น้ำมัน กับ เครื่องสูบน้ำมาก เนื่องจากต้องมีการสูบน้ำเข้าและระบายน้ำออกจากบ่อเลี้ยงปลา ดังนั้น จึงคิดค่าใช้จ่ายประเภทนี้ให้กับการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลาร้อยละ 10 และร้อยละ 90 ตาม ลำดับ

เมื่อแบ่งสรรค่าน้ำมันเชื้อเพลิงตามเกณฑ์ดังกล่าวปรากฏว่า สำหรับการเลี้ยง ไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงของการเลี้ยงไก่ของ แต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 155.86 451.51 และ 1,121.93 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าน้ำมันเชื้อเพลิงของการเลี้ยงปลาของแต่ละ ขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 1,402.71 4,063.63 และ 10,097.36 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 3.32) สำหรับการเลี้ยงไก่และ ปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงของการเลี้ยงไก่ของแต่ละ ขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 376.29 348.29 และ 1,325.61 บาท ตามลำดับ ส่วนค่าน้ำมันเชื้อเพลิงของการเลี้ยงปลาของแต่ละ ขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 3,386.57 3,134.57 และ 11,930.53 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 3.33)

เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลา ปรากฏผลดังต่อไปนี้คือ

จากตารางที่ 3.34 ซึ่งแสดงต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงไก่ของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานปรากฏว่า สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ต้นทุนการผลิตทั้งหมดของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 1,189,762.20 1,709,969.50 และ 3,838,793.22 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ต้นทุนการผลิตทั้งหมดของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 1,418,998.99 2,104,647.57 และ 4,410,883.89 บาท ตามลำดับ นอกจากนี้ยังทราบส่วนประกอบของต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงไก่ของแต่ละขนาดฟาร์มดังนี้ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ประกอบด้วยต้นทุนผันแปรร้อยละ 93.30 92.42 และ 94.65 ตามลำดับ ต้นทุนคงที่ร้อยละ 6.70 7.58 และ 5.35 ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ประกอบด้วยต้นทุนผันแปรร้อยละ 92.23 93.21 และ 95.01 บาท ตามลำดับ ต้นทุนคงที่ร้อยละ 7.77 6.79 และ 4.99 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดของต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงไก่พบว่า ค่าอาหารไก่เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของต้นทุนการผลิตของการทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสาน นอกจากนี้ยังทราบว่า ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อตัวของฟาร์มขนาดใหญ่จะต่ำที่สุด เนื่องจากต้นทุนผันแปรแต่ละประเภทต่อตัวและต้นทุนคงที่แต่ละประเภทต่อตัวต่ำกว่าฟาร์มขนาดเล็ก ซึ่ง เป็นเพราะฟาร์มขนาดใหญ่ซื้อวัสดุดิบได้ถูกกว่าและการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากกว่า

จากตารางที่ 3.35 ซึ่งแสดงต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงปลาของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานปรากฏว่า สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ต้นทุนการผลิตทั้งหมดของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 51,056.38 70,104.52 และ 141,870.64 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ต้นทุนการผลิตทั้งหมดของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มมีดังนี้คือ ฟาร์มขนาดเล็ก

ตารางที่ 3.34 ตารางแสดงต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงไก่ของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลากามผสมผสาน ในเขตจังหวัดปทุมธานี ปีการผลิต 2529

ต้นทุนการผลิต	ขนาดเล็ก						ขนาดกลาง						ขนาดใหญ่					
	ระยะเวลา 10 เดือน			ระยะเวลา 12 เดือน			ระยะเวลา 10 เดือน			ระยะเวลา 12 เดือน			ระยะเวลา 10 เดือน			ระยะเวลา 12 เดือน		
	บาท/ฟาร์ม	บาท/ตัว	ร้อยละ	บาท/ฟาร์ม	บาท/ตัว	ร้อยละ	บาท/ฟาร์ม	บาท/ตัว	ร้อยละ	บาท/ฟาร์ม	บาท/ตัว	ร้อยละ	บาท/ฟาร์ม	บาท/ตัว	ร้อยละ	บาท/ฟาร์ม	บาท/ตัว	ร้อยละ
ต้นทุนสัตว์เป่า	1,110,030.36	32.38	93.30	1,308,764.08	31.48	92.23	1,580,340.57	30.73	92.42	1,961,700.66	30.86	93.21	3,633,417.46	30.28	94.65	4,190,614.15	30.40	95.01
ค่าพันธุ์ไก่	203,142.86	5.93	17.08	253,000.00	6.08	17.83	298,228.57	5.80	17.44	381,000.00	5.99	18.10	685,857.14	5.71	17.87	802,500.00	5.82	18.19
ค่าอาหารไก่	833,394.34	24.31	70.05	970,674.79	23.35	68.40	1,193,556.58	23.21	69.80	1,474,364.10	23.19	70.05	2,759,744.86	23.00	71.89	3,191,118.93	23.15	72.35
ค่าแรงงาน	28,236.11	0.82	2.37	33,415.20	0.80	2.35	32,206.50	0.63	1.88	36,560.16	0.58	1.74	57,020.40	0.48	1.49	60,939.00	0.44	1.38
ค่ายาป้องกันและรักษาโรคไก่	15,142.86	0.44	1.27	18,857.14	0.45	1.33	24,000.00	0.47	1.41	28,857.14	0.45	1.37	52,971.43	0.44	1.38	61,571.43	0.45	1.40
ค่าแกลบ	962.86	0.03	0.08	1,110.71	0.03	0.08	1,271.43	0.02	0.07	1,503.86	0.02	0.07	3,170.29	0.03	0.08	3,413.57	0.03	0.08
ค่าใช้จ่ายในการจับไก่	4,371.43	0.13	0.37	4,864.29	0.12	0.34	5,902.86	0.11	0.35	7,314.29	0.12	0.35	14,700.00	0.12	0.38	14,592.86	0.11	0.33
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์การเลี้ยง	9,869.90	0.29	0.84	8,496.66	0.20	0.60	5,847.84	0.11	0.34	10,328.82	0.16	0.49	18,196.41	0.15	0.47	14,283.18	0.10	0.32
ค่าวัสดุสร้าง	3,600.00	0.11	0.30	4,950.00	0.12	0.35	3,825.00	0.07	0.22	4,590.00	0.07	0.22	6,737.14	0.06	0.18	9,887.14	0.07	0.22
ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ	10,858.57	0.31	0.91	12,800.00	0.31	0.90	14,785.71	0.29	0.86	16,571.43	0.26	0.79	33,571.43	0.28	0.87	30,714.29	0.22	0.70
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	155.86	0.00	0.01	376.29	0.01	0.03	451.51	0.01	0.03	948.29	0.01	0.02	1,121.93	0.01	0.03	1,325.61	0.01	0.03
ค่าวัสดุสิ้นเปลือง	225.57	0.01	0.02	219.00	0.01	0.02	264.57	0.01	0.02	262.57	0.01	0.01	326.43	0.00	0.01	268.14	0.00	0.01
ต้นทุนคงที่	79,731.84	2.32	6.70	110,234.91	2.65	7.77	129,629.93	2.52	7.58	142,946.91	2.25	6.79	205,375.76	1.71	5.35	220,269.74	1.60	4.88
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง	38,479.92	1.12	3.23	53,859.21	1.29	3.79	63,416.40	1.23	3.71	67,082.49	1.06	3.19	92,403.99	0.82	2.56	109,671.93	0.80	2.49
ค่าดอกเบี้ยเงินกู้	40,210.59	1.17	3.38	55,282.41	1.33	3.90	64,540.82	1.26	3.77	73,808.63	1.16	3.50	103,515.86	0.86	2.70	106,441.65	0.77	2.41
ค่าเช่าที่ดิน	1,036.58	0.03	0.09	1,087.93	0.03	0.08	1,663.70	0.03	0.10	2,044.99	0.03	0.10	3,441.93	0.03	0.09	4,135.49	0.03	0.09
ค่าภาษีที่ดิน	4.75	0.00	0.00	5.36	0.00	0.00	9.01	0.00	0.00	10.80	0.00	0.00	14.52	0.00	0.00	20.67	0.00	0.00
รวม	1,189,762.20	34.70	100	1,418,988.99	34.13	100	1,709,969.50	33.25	100	2,104,647.57	33.11	100	3,898,793.22	31.99	100	4,410,883.69	32.00	100

ที่มา : จากตารางที่ 3.32 และ 3.33

1. ต้นทุนแต่ละประเภทของเกษตรกรผู้ทำฟาร์มเลี้ยงไก่เฉลี่ยของแต่ละขนาดฟาร์ม (จากตารางที่ 3.2)

ตารางที่ 3.35 ตารางแสดงต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงปลาดวงของเกษตรกรผู้ทำร่วมเลี้ยงในเขตจังหวัดหนองคาย ปีการผลิต 2559

ต้นทุนการผลิต	ขนาดเล็ก						ขนาดกลาง						ขนาดใหญ่					
	ระยะเวลา 10 เดือน			ระยะเวลา 12 เดือน			ระยะเวลา 10 เดือน			ระยะเวลา 12 เดือน			ระยะเวลา 10 เดือน			ระยะเวลา 12 เดือน		
	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	บาท/ไร่	
ต้นทุนสิ้นแปร	27,275.15	2,892.38	53.42	23,416.99	2,888.52	48.51	31,046.43	1,905.86	44.29	39,527.28	2,228.30	45.82	76,299.41	2,302.34	53.78	77,916.80	2,244.77	49.76
ค่าแรงงาน	3,137.34	332.70	6.14	3,712.80	426.27	7.37	3,378.50	219.67	5.10	4,062.24	234.95	4.84	6,335.60	191.18	4.47	6,771.00	195.07	4.32
ค่าวัสดุปลา	19,391.43	2,056.35	37.88	13,335.71	1,531.08	26.49	20,428.57	1,254.06	29.14	27,214.29	1,573.99	32.43	53,571.43	1,616.52	37.76	52,828.57	1,522.00	33.74
ค่าปุ๋ยขาว	970.71	102.94	1.90	857.14	109.89	1.90	1,312.86	80.59	1.87	1,492.14	86.30	1.78	2,300.00	69.40	1.82	2,285.00	65.83	1.46
ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง	1,972.96	209.22	3.88	1,474.77	169.32	2.93	1,237.87	75.98	1.77	2,114.04	122.27	2.52	3,248.45	97.96	2.29	3,002.53	86.50	1.92
ค่าซ่อมแซมยานพาหนะ	400.00	42.42	0.78	550.00	63.15	1.09	425.00	26.09	0.61	510.00	29.50	0.61	748.57	22.59	0.53	1,098.57	31.65	0.70
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	1,402.71	148.75	2.76	3,386.57	388.81	6.73	4,063.63	249.46	5.80	3,134.57	181.29	3.74	10,097.36	304.69	7.11	11,930.53	343.72	7.62
ต้นทุนคงที่	23,781.23	2,521.67	46.56	26,928.74	3,091.70	53.49	39,058.09	2,397.67	55.71	45,380.73	2,624.68	54.08	65,571.23	1,978.61	46.22	78,670.66	2,266.51	50.24
ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์และสิ่งก่อสร้าง	6,451.88	684.19	12.64	7,493.70	860.35	14.88	10,350.64	638.40	14.76	11,771.90	680.85	14.03	15,999.59	482.79	11.28	18,889.64	544.21	12.06
ค่าดอกเบี้ยเงินกู้	7,957.95	843.83	15.59	9,585.43	1,101.65	19.06	13,662.04	836.66	19.49	15,106.72	873.73	18.00	18,488.42	557.28	13.02	22,375.55	644.64	14.59
ค่าเช่าที่ดิน	9,329.55	989.32	18.27	9,791.40	1,124.16	19.45	14,973.30	919.17	21.36	18,404.91	1,064.48	21.93	30,972.50	934.60	21.83	37,219.43	1,072.30	23.77
ค่าภาษีที่ดิน	42.75	4.53	0.08	48.21	5.54	0.10	72.11	4.42	0.10	97.20	5.62	0.12	130.72	3.94	0.09	186.04	5.36	0.12
รวม	51,056.38	5,414.25	100	50,345.73	5,780.22	100	70,104.52	4,303.53	100	83,908.01	4,852.98	100	141,870.64	4,280.95	100	156,586.86	4,511.28	100

ที่มา : จากตารางที่ 3.32 และ 3.33

1. ต้นทุนและประเภทของและขนาดฟาร์ม
 หนึ่งร้อยห้า เดลิชของและขนาดฟาร์ม (จากตารางที่ 3.1)

ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยฟาร์มละ 50,345.73 83,908.01 และ 156,586.86 บาท ตามลำดับ นอกจากนี้ยังทราบส่วนประกอบของต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงปลาของแต่ละขนาดฟาร์มดังนี้ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ประกอบด้วยต้นทุนผันแปรร้อยละ 53.42 44.29 และ 53.78 ตามลำดับ ต้นทุนคงที่ร้อยละ 46.58 55.71 และ 46.22 ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ประกอบด้วยต้นทุนผันแปรร้อยละ 46.51 45.92 และ 49.76 ตามลำดับ ต้นทุนคงที่ร้อยละ 53.49 54.08 และ 50.24 ตามลำดับ

สำหรับต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงปลาเฉลี่ยต่อไร่ของการทำฟาร์มเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานพบว่า สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 10 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยไร่ละ 5,414.25 4,303.53 และ 4,280.95 บาท ตามลำดับ สำหรับการเลี้ยงไก่และปลาแบบผสมผสานที่ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ฟาร์มขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เฉลี่ยไร่ละ 5,780.22 4,852.98 และ 4,511.28 บาท ตามลำดับ จะเห็นว่าต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงปลาเฉลี่ยต่อไร่ของฟาร์มขนาดใหญ่จะต่ำสุด รองลงมาคือ ฟาร์มขนาดกลางและขนาดเล็ก สาเหตุที่ฟาร์มขนาดใหญ่มีต้นทุนการผลิตของการเลี้ยงปลาเฉลี่ยต่อไร่ต่ำสุด เนื่องจากโดยส่วนใหญ่แล้วต้นทุนผันแปรแต่ละประเภทต่อไร่ และต้นทุนคงที่แต่ละประเภทต่อไร่ต่ำกว่าฟาร์มขนาดอื่น จึงมีผลทำให้ฟาร์มขนาดใหญ่มีต้นทุนการผลิตในการเลี้ยงปลาเฉลี่ยต่อไร่ต่ำที่สุด